

Arkivnummer: 14467

LUNDS UNIVERSITET

Ekonomihögskolan
Företagsekonomiska Institutionen

FEKP90
Företagsekonomi
Examensarbete på Civilekonomprogrammet

VT 2011

Vilka faktorer påverkar valet av företagsform?

Författare:

Anna Lundin
Andréa Åkesson

Handledare:

Torbjörn Tagesson

FÖRORD

Vi vill passa på att tacka samtliga personer som på olika sätt har hjälpt oss under uppsatsens gång.

Vi vill framförallt tacka vår handledare Torbjörn Tagesson för alla goda råd och den vägledning under terminens gång som lett fram till vår uppsats.

Vi vill även tacka alla de 180 personer som tog sig tid att besvara vår enkät. Dessutom vill vi rikta ett speciellt tack till de personer som ställde upp på våra inledande intervjuer.

Slutligen vill vi passa på att tacka familj och vänner som har stått ut med oss under denna berg- och dalbana.

Anna Lundin

Andréa Åkesson

SAMMANFATTNING

Uppsatsens titel: Vilka faktorer påverkar valet av företagsform?

Seminariedatum: 2011-05-23

Ämne/kurs: FEKP90, Examensarbete på Civilekonomprogrammet, 30 högskolepoäng.

Författare: Anna Lundin & Andréa Åkesson

Handledare: Torbjörn Tagesson

Fem nyckelord: Entreprenörskap, Beslutsfattande, Aktiebolag, Enskild firma, Handelsbolag

Syfte: Syftet med uppsatsen är att undersöka och förklara vad som påverkar valet av företagsform. De bakomliggande faktorerna kartläggs, såväl sociala som ekonomiska, och därigenom förklaras vad det är som avgör att entreprenören slutligen väljer aktiebolag, handelsbolag eller enskild firma.

Metod: För att uppnå syftet med uppsatsen har en deduktiv metod med induktiva inslag använts. Hypoteser har utvecklats som sedan testats för att se om samband finns.

Teoretiska perspektiv: Resonemangen grundar sig inte i något specifikt teoretiskt ramverk utan istället används ett multiteoretiskt ramverk där flera olika teorier behandlats. Ur denna teori har sedan ett antal faktorer fastställts som skulle kunna påverka en person i valet av företagsform. Det är dessa faktorer som undersökts vidare.

Empiri: Empirin som insamlats kommer från personer som startat ett företag under 2010. Framst har primärdata insamlats genom enkäter som genomförts dels via internet och dels via telefonintervjuer. Som komplement till detta har sex stycken intervjuer genomförts med personer som startat företag.

Slutsatser: Slutsatsen som kan dras av denna uppsats är att flera faktorer påverkar entreprenören. Det finns ett samband mellan valet av bolagsform och riskbenägenheten, utbildningsnivån och erfarenheten hos individen samt skatten, kapitalbehovet och ägarstrukturen i företaget. Detta skulle kunna förklaras av att bolagsformerna regleras av olika legala bestämmelser.

ABSTRACT

Title: What factors influence the choice of company form?

Seminar date: 2011-05-23

Course: Master thesis in business administration, 30 University Credit Points (30 ECTS).

Authors: Anna Lundin & Andréa Åkesson

Advisor/s: Torbjörn Tagesson

Five key words: Entrepreneurship, Decision making, Private limited company, Sole proprietorship, General partnership

Purpose: The purpose of this paper is to examine and explain the factors that influence the choice of company form. The underlying factors have been identified, both social and economic, and thereby explain what it is that determines the contractor ultimately selects private limited company, general partnership or sole proprietorship.

Methodology: To achieve the purpose of this paper a deductive method with inductive elements is used. Hypothesis have been developed which are then examined.

Theoretical perspectives: The discussion is not based on any particular theoretical framework but rather to use a multi-theoretical framework which covers several different theories. From these theories several factors have been established that may affect a person in the decision making of legal form. It is these factors which were examined further.

Empirical foundation: The empirical data was collected from people who started a business in 2010. Primary data was collected through surveys conducted both online and by telephone interviews. As a complement to the surveys six personal interviews were conducted with persons who have started a company.

Conclusions: The conclusion to be drawn from this study is that several factors influence the entrepreneur. There is a link between the choice of corporate structure and risk, level of education and experience of the individual as well as tax, capital needs and structure of the company. This could be explained by the types of company governed by different legal provisions.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	6
1.1	Disposition.....	11
2	Vetenskaplig metod.....	13
2.1	Angreppssätt	13
2.2	Forskningsansats	14
2.3	Val av teori.....	15
3	Institutionalia	16
3.1	Bolagsformer i Sverige.....	16
3.2	Sammanfattning av bolagsformer	25
4	Teori.....	26
4.1	Sociala faktorer.....	28
4.2	Företagsekonomiska faktorer	39
4.3	Sammanfattning av hypoteser	46
5	Empirisk metod	47
5.1	Undersökningsmetod	47
5.2	Primär och Sekundärdata.....	53
5.3	Operationalisering.....	53
6	Analys	56
6.1	Redovisning av empiri	56
6.2	Bivariat analys	61
6.3	Multivariat analys.....	67
6.4	Sammanfattning av genomförda analyser	72
7	Diskussion och Slutsats.....	73
7.1	Slutsats	79
7.2	Förslag till vidare forskning	79
8	Källförteckning.....	80
9	Bilagor.....	87
9.1	Bilaga 1: Enkät	87
9.2	Bilaga 2: Intervjumanus.....	93
9.3	Bilaga 3: Artikel.....	99

1 Inledning

I denna inledning ges en kort introduktion till ämnet vi valt, vilket mynnar ut i ett syfte som ligger till grund för denna uppsats. Slutligen presenteras en disposition med en kort sammanfattning av vad som kommer i de fortsatta kapitlen.

År 2010 registrerades totalt 67 303 nya bolag hos Bolagsverket (Bolagsverket^A). Bakom varje sådan registrering finns ett beslut som tagits av en individ som har valt en specifik bolagsform och därmed valt bort andra bolagsformer som den personen inte anser passar sitt företag. Företaget i fråga kan vara ett helt nytt företag som inte tidigare har existerat, men det kan även vara ett beslut om att byta företagsform för ett redan existerande företag.

I Sverige finns det idag cirka en miljon registrerade företag (Bolagsverket^A) av varierande form vilket innebär att lika många beslut har tagits om vilken bolagsform som ska startas. Det finns i Sverige främst tre framträdande bolagsformer, vilka vi i vår uppsats kommer att fokusera på. Dessa är enskild näringsidkare (fortsättningsvis kallad enskild firma), aktiebolag och handelsbolag. Enskild firma är den vanligaste bolagsformen då det i skrivande stund finns 488 789 stycken, men inte långt efter ligger aktiebolag med 385 679 registrerade bolag. Handelsbolag är inte lika vanligt och av dem finns det idag 81 168 registrerade bolag. (Bolagsverket^A) För ytterligare information om övriga bolagsformer hänvisar vi till Bolagsverket.

Under 2010 kunde en trend noteras, det registrerades fler aktiebolag än både handelsbolag och enskilda firmor. Denna trend verkar hålla i sig även 2011, då det i januari registrerades 7 661 bolag och av dessa var 77,6 procent aktiebolag. Samma siffra var år 2010 54,4 procent. (Bolagsverket^A) Vad detta kan bero på är oklart, men en förklaring skulle kunna vara det antal förändringar som har skett i lagstiftningen för aktiebolag. I både EU och Sverige har det länge funnits starka politiska åsikter om att de mindre företagen har allt för stora administrativa bördor och att dessa bör minskas. EU kommissionären José Manuel Barroso har utformat ett mål om att företagens administrativa kostnader skall minskas med 25 procent. Detta mål lovade den Svenska alliansregeringen att uppfylla under år 2010. (Lennartsson, 2010)

En framträdande förändring som skedde för aktiebolag under år 2010 var att den länge omtalade revisionsplikten för mindre bolag avskaffades. En plikt som infördes för 30 år

sedan, 1983, för samtliga aktiebolag. (Lennartsson, 2010) Avskaffandet innebär att mindre aktiebolag som uppfyller två av nedan tre kriterier slipper kravet att deras redovisning skall granskas av en revisor. Kraven är mindre än ett genomsnittligt antal anställda på 3 personer, en balansomsättning under 1,5 miljoner kronor och en nettoomsättning under 3 miljoner kronor. (2 § Revisionslagen (1999:1079))

Den 1 april trädde en ny lagändring i kraft som innebär att aktiekapitalet i privata aktiebolag minst måste uppgå till 50 000 kronor. (ABL 1:5) I skrivande stund krävs det alltså av den som vill starta aktiebolag en insats på minst 50 000 kronor. Detta till skillnad från tidigare då det minsta tillåtna aktiekapitalet var 100 000 kronor. Att gränsen idag ligger på 50 000 kronor är inte något främmande, då gränsen var densamma mellan 1970-talet och 1995 (Danielsson, 2010). De utredare som undersökte en eventuell sänkning övervägde olika nivåer, bland annat 50 000 kronor, 20 000 kronor och att slopa kravet helt och möjliggöra för ett aktiekapital på 1 krona. Att utredarnas beslut blev 50 000 kronor hade bland annat sin grund i att man ville behålla en sorts seriositetsspärr. (Svernlöv & Larsson Dozet, 2008) Dessutom ansågs det att ett alltför lågt kapitalkrav ökar risken för att bolaget hamnar i en tvångslikvidationssituation (då hälften av aktiekapitalet är förbrukat) och att detta skulle kunna medföra ökade administrativa kostnader istället för sänkta (Svernlöv & Larsson Dozet, 2008).

Revisionspliktens avskaffande och sänkningen av kravet på aktiekapitalet som skedde år 2010 är enbart två av flera förslag på hur bolagen i Sverige skulle kunna få det lättare. I SOU 2009:34 finns ytterligare förslag till ett antal förändringar, bland annat avskaffande av aktiebrev, enklare bolagsbildning, avskaffande av bosättningskrav samt en förändring av preskriptionen av ansvar för ett handelsbolags förpliktelser efter bolagsmans utträde ut bolaget. (Svernlöv & Larsson Dozet, 2009)

Att genomföra dessa förenklingar för bolagen i Sverige skulle kunna vara ett sätt att påverka och underlätta valet av bolagsform, men trots dessa förenklingar finns det alltid en unik individ bakom varje beslut. Förenklingarna skulle kunna underlätta och därmed påverka individen exempelvis genom att de administrativa momenten i att starta en viss bolagsform ändras eller att lagar och regler läggs till eller tas bort för de olika bolagsformerna. Oavsett vilka förenklingar som sker kommer det med stor sannolikhet alltid att finnas faktorer, både sociala och företagsekonomiska, som påverkar företagets ägare i sitt beslutsfattande. Exempel på entreprenörens beslut skulle kunna vara vilka produkter som skall produceras eller vilka

tjänster som ska erbjudas. Det kanske också skulle kunna vara andra typer av beslut som om exempelvis företaget skall startas och i så fall vilken bolagsform som skall väljas, vilket denna uppsats behandlar.

Individen som startar ett företag baserat på en affärsidé har vi i denna uppsats valt att benämna entreprenör. Entreprenörskap ses ofta på olika sätt beroende på vem som tillfrågas. Vissa ser entreprenören som en person som får saker gjorda, medan andra ser entreprenören som en idérik och kreativ person. Vi anser att båda dessa definitioner kan stämma in på en entreprenör, men när vi i fortsättningen talar om en entreprenör har vi valt ett mer politiskt synsätt och ser således entreprenören som en person som startar ett företag. (Landström & Löwegren, 2009) Vi är medvetna om att handelsbolag och aktiebolag också kan startas av andra företag, men trots att företaget är den officiella grundaren ligger fokus i denna uppsats på individen i företaget som tar beslutet att starta det nya företaget i en viss bolagsform.

Vad är det då som påverkar entreprenören i sitt beslutsfattande om vilken bolagsform han eller hon skall välja? Vi har ovan nämnt de vanligaste bolagsformerna som valet ofta faller mellan men vad är det egentligen för faktorer som påverkar entreprenören att välja den ena framför den andra?

Carter et al. (2001) har utfört en undersökning av sex olika faktorer som de tror kan skilja en entreprenör från en icke-entreprenör. Dessa faktorer är självförverkligande, viljan att tjäna mer pengar och uppnå finansiell säkerhet, entreprenörens roll och viljan att följa traditioner i familjen, innovation, erkännande från vänner och familj samt självständighet. Dock är dessa faktorer enbart några av alla de som skulle kunna influera och påverka en entreprenör vid beslutet om val av bolagsform som företaget skall startas i.

Ytterligare två intressanta aspekter av entreprenören är riskbenägenhet som inte sällan förknippas med genus. Det finns dubbelt så många manliga aktiva entreprenörer jämfört med kvinnliga i Tyskland enligt Caliendo et al. (2007) och enligt Wagner och Sternberg (2004) är det större sannolikhet att en man startar ett företag än att en kvinna gör det. I Sverige år 2007 var andelen kvinnor som bedrev företag som huvudsysselsättning 33 procent (Andersson, 2009). Vad är egentligen anledningen till att männen dominerar företagandet? En förklaring till att fler män än kvinnor startar företag som Caliendo et al. (2007) tar upp är att kvinnor är mer riskaversa än män. I sin artikel från 2007 hävdar de att mindre riskaversa personer är mer

benägna att starta eget företag så länge de vid etableringen av det nya företaget lämnar en anställning bakom sig. Om det däremot handlar om redan arbetslösa personer hittar Caliendo et al. (2007) inga större skillnader mellan personer med en benägenhet att ta risker och de som inte tar risker.

Även entreprenörens utbildningsnivå, tidigare erfarenheter och familjetraditioner är intressanta och återkommande faktorer då entreprenörens beslut att starta företag diskuteras. Enligt Wagner och Sternberg (2004) är det högre sannolikhet att en person med hög utbildning startar företag, dessutom ger ett tidigare misslyckat försök till egenverksamhet högre sannolikhet för att personen försöker igen. Clercq och Arenius (2006) menar att en faktor som påverkar entreprenören är dennes nuvarande kunskapsbas, exempelvis den upplevda nivån av specifik kompetens. Är det kanske till och med så att det vidare sker en påverkan på entreprenörens beslut, inte endast genom en påverkan på att starta företag utan även på valet av bolagsform? Att tidigare erfarenheter av att starta företag gör individer mer villiga att starta ett nytt företag skulle också kunna ses som ett tecken på att erfarenheter erhållna genom arbete i familjeföretaget kan komma att spela stor roll för en entreprenör. Enligt Lentz och Laband (1990) är det vanligt att den andra generationen av egenföretagare är mer framgångsrika än sina föräldrar då de i tidig ålder erhåller erfarenheter och kunskaper som är till fördel vid tidpunkten då man antingen tar över företaget eller följer i föräldrarnas fotspår och startar ett eget företag. Dessutom har Ljunggren och Kolvereid (1996) funnit att det i Norge är vanligt att en man följer familjetraditionerna att starta eget företag. Skulle det kunna vara så att dessa faktorer påverkar entreprenören i sitt beslut om vilken bolagsform han eller hon skall starta?

Utöver entreprenörens, ovan nämnda, individuella förutsättningar och karaktärsdrag kan det tilltänka bolaget spela en stor roll i beslutsprocessen. Vilken typ av företag som skall startas, omfattningen av företaget, hur många och vilka ägare som är aktuella, behov av kapital, olika skattereglerna med mera kan vara faktorer som påverkar om ett företag skall startas och i så fall om det skall startas som aktiebolag, enskild firma, handelsbolag eller någon annan av bolagsformerna.

Kapitalanskaffningen skulle kunna vara en avgörande faktor till att entreprenören till exempel väljer att bilda bolagsformen aktiebolag då det, som ovan nämnts, krävs 50 000 kronor i insats. Enligt Lindh och Ohlsson (1996) ökar sannolikheten att bli egenföretagare om

personen i fråga erhåller en lotterivinst eller ärver en summa pengar. Detta tyder på att likviditetsproblem påverkar valet att bli egenföretagare och således skulle en faktor till varför valet faller på enskild firma istället för aktiebolag kunna vara kapitalbehovet vid starten. Skatteläget i Sverige är också en faktor som skulle kunna påverka beslutet av bolagsform. Till exempel ger en mindre progressiv skattesats en betydande ökning av entreprenörskapet i ett land enligt Gentry och Hubbard (2000).

Med tanke på att alla dessa olika faktorer, som ovan nämnts, skulle kunna påverka en entreprenör i sitt beslut om vilken bolagsform företaget skall registreras och drivas i är valet av bolagsform kanske inte självklart. Det finns regleringar kring de olika bolagsformerna i Sverige som kan vara av olika svårighetsgrad att förstå beroende på vem entreprenören är som person. Vissa personer kanske uppfattar beslutet som mycket enkelt medan andra kanske har svårigheter att bestämma sig för vilken bolagsform de ska välja.

Vad som slutligen påverkar entreprenörens val tycker vi är en intressant fråga och vi anser detta område vara värt att undersöka närmare. Därför är *syftet* med vår uppsats att undersöka och förklara vad som påverkar valet av företagsform. Vi vill kartlägga de bakomliggande faktorerna, såväl sociala som företagsekonomiska, och därigenom förklara vad det är som avgör att entreprenören slutligen väljer aktiebolag, handelsbolag eller enskild firma.

1.1 Disposition

Kapitel 2: Vetenskaplig Metod

I metodkapitlet beskrivs hur vi har gått tillväga under uppsatsen gång. Vi förklarar hur vårt valda angreppssätt ser ut, där vi argumenterar för både en deduktiv och en induktiv ansats. Vidare redogör vi för vår teoretiska metod där vi valt att inte utgå från en specifik teori, utan istället flera olika studier.

Kapitel 3: Institutionalialia

I detta kapitel beskrivs de vanligaste bolagsformerna; aktiebolag, handelsbolag och enskild firma. Det redogörs kortfattat för legala regleringar kring de olika momenten som uppkommer i företagens livscyklar, främst vid starten. Informationen är av allmän och grundläggande karaktär för att ge en strukturerad och tydlig bild över de olika företagsformerna, detta för att kunna förstå uppsatsens vidare resonemang. De som sedan tidigare känner sig insatta på området kan med fördel hoppa över detta kapitel. Kapitlet sammanfattas med en tabell som ligger till grund för kapitel 4.

Kapitel 4: Teori

I teorikapitlet redogör vi för de faktorer vi har valt att studera och som vi känner är tillämpbara och relevanta för vår frågeställning. Faktorerna har huvudsakligen valts utefter tabell 1 och finns att skåda i figur 1. En uppdelning görs i två kategorier, dels faktorer som vi anser hamna under företagsekonomiska faktorer och dels faktorer som är förknippade med sociala aspekter av entreprenören.

Kapitel 5: Empirisk metod

I följande kapitel beskrivs hur vi operationaliserat vår frågeställning. Detta har gjorts genom både intervjuer och enkäter, vilket beskrivs närmare i detta kapitel. Respondenter på intervjuerna och enkäterna har varit företagare som befinner sig i någon av de, ovan nämnda, företagsformerna.

Kapitel 6: Analys

I detta kapitel analyseras den data som vi har erhållit från empirin tillsammans med den teori som insamlats och beskrivits i kapitel 4. Bivariata analyser har genomförts med X^2 -tester och multivariata analyser har genomförts med logistisk regression.

Kapitel 7: Diskussion och Slutsats

I detta avslutande kapitel presenterar vi de slutsatser som vi har dragit av den ovan genomförda analysen. Kapitlet kommer att innehålla egna reflektioner och intryck för att kunna svara på vald frågeställning. Avslutningsvis ges förslag till vidare forskning.

2 Vetenskaplig metod

I metodkapitlet beskrivs hur vi har gått tillväga under uppsatsen gång. Valt angreppssätt förklaras och argument för både en deduktiv och en induktiv ansats anges. Vidare redogör vi för vår teoretiska metod där vi valt att inte utgå från en specifik teori, utan istället flera olika studier.

2.1 Angreppssätt

Syftet med vår uppsats är att undersöka och förklara vad som påverkar entreprenören då denne står i valet att välja företagsform. För att på bästa sätt uppnå detta syfte har vi utgått från redan befintlig teori. Att valet föll på detta beror dels på att vi önskat minimera vår personliga intolkning i det insamlade materialet då vi har valt att se saker för vad de verkligen är och vill inhämta fakta snarare än intryck. Dessutom anser vi att det redan finns relevant och viktig forskning kring området. Utifrån gjorda observationer och insamlat material av den objektiva verkligheten har vi generaliserat och funnit samband vilket överensstämmer med vald metod. (Saunders et al., 2007; Jacobsen, 2010; Bryman, 1997)

Vi har valt att i vårt arbete fokusera på de företeelser som kan bekräftas via sinnen, nämligen de faktorer som entreprenörerna upplever att de påverkas av vid val av företagsform. Viktigt är också att vetenskapen skall vara värderingsfri då utgångspunkten ligger i befintliga teorier. (Bryman & Bell, 2005; Jacobsen, 2010). Tanken har varit att inta ett kritiskt förhållningsätt samtidigt som vi önskat vara neutrala, värderingsfria och öppna inför ny kunskap. Att kombinera detta har varit en utmaning. Att vara fullständigt fria från egna värderingar kan tyckas omöjligt då vi samtidigt önskar vara kritiska i vårt förhållningssätt, men genom att vi redan från början höll våra sinnen öppna till möjliga faktorer som kan påverka entreprenören önskar vi ha minimerat denna risk. Då vi har sökt efter möjliga faktorer har vi börjat brett genom att söka på vad det är som påverkar en entreprenör då denne ska starta företag för att sedan med hjälp av, vad vi har ansett, relevanta artiklar i ett slutskede kommit fram till valda faktorer som påverkar just valet av bolagsform. Dock kan det alltid ifrågasättas hur mycket av våra värderingar som ligger bakom de faktorer vi slutligen valt att undersöka och förklara närmare.

Då vi, som ovan nämnts, önskat se saker för vad de egentligen är och i enighet med vårt syfte har vi valt att lägga fokus på att generalisera sambanden mellan val av företagsform och

påverkande faktorer. Vi har inte eftersträvat att fokusera på tolkning och förståelse av varför ett samband uppstår. Denna generalisering är något vi har värderat som viktigt för att uppnå vårt syfte, då vi önskat förklara vilka de centrala faktorerna är som påverkar entreprenören i dennes val, och att tolka och förstå varför sambanden finns anser vi inte uppfylla syftet.

2.2 Forskningsansats

Vi har valt en deduktiv forskningsansats baserat på de angreppssätt vi tillämpat. Vi har utgått från befintliga teorier (Bryman & Bell, 2005; Saunders et al., 2007), vilket innebär att vi utvecklat hypoteser, vilka vi härlett ur tidigare forskning och befintliga teorier. Det är sedan dessa hypoteser som vi har testat för att förklara vilka av de valda faktorerna som påverkar företagaren i sitt beslutsfattande av företagsform. Att hypoteserna utformats på rätt sätt anser vi vara av stor vikt för att studien skall kunna utföras på ett vetenskapligt sätt. Hypoteserna och det deduktiva angreppssättet anser vi också vara i linje med det syfte som uppsatsen har.

Ytterligare en anledning till varför vi främst valt ett deduktivt angreppssätt är att det redan existerar en mängd forskning rörande de faktorer som vi har valt att undersöka, exempelvis riskbenägenhet, erfarenheter och utbildning, och därför menar vi att en deduktiv ansats passar bra för vårt förklarande syfte. En deduktiv ansats stödjer den strävan vi haft att hitta samband mellan faktorerna som påverkar entreprenören i valet av företagsform som samtidigt kan generaliseras.

Ett deduktivt angreppssätt kan medföra nackdelar i form av att när vi söker information endast letar efter sådant som vi anser vara relevant. Det finns även en risk att omfattningen av informationen påverkas av de förväntningar som fanns hos oss redan innan arbetets början (Jacobsen, 2010; Saunders et al., 2007). Då vi, som tidigare nämnts, försöker vara öppna till möjliga faktorer hoppas vi att denna problematik minskar.

Motsatsen till deduktion är induktion. En induktiv ansats innebär att man går in i den empiriska insamlingen förutsättningslöst (Jacobsen, 2010) och genom att dra generaliserbara slutsatser blir resultatet teori (Bryman & Bell, 2005). Trots att vi inte har varit helt förutsättningslösa i vår uppsats, då vi gått in i arbetet med en deduktiv ansats, finns det induktiva inslag vilka vi ansåg krävdes för att uppnå syftet med uppsatsen. Ramberg (1997) menar att det i princip är oundvikligt att helt utesluta induktiva inslag och att det faktiskt, då man intar nya teoretiska och empiriska erfarenheter, är nödvändigt när empiriska studier

genomförs. För att kunna förklara vad det är som avgör att en entreprenör väljer en specifik bolagsform samlade vi in en mängd empiri under arbetes gång och nya samband som vi inte kunde förklara med tidigare teorier framkom. Det är dessa nya teoretiska slutsatser som är våra induktiva inslag.

2.3 Val av teori

Vi har valt att göra en uppdelning av tänkbara faktorer genom två övergripande kategorier, sociala och företagsekonomiska faktorer. Dessa två kategorier har vi därefter undersökt närmare och funnit mindre beståndsdelar, vilka utgörs av de faktorer som kan tänkas påverka entreprenörens val av företagsform. Vi har valt att inte begränsa oss i urvalet av tänkbara faktorer i ett tidigt stadium då vi anser det vara svårt att avgöra om en faktor påverkar eller inte. Genom att starta med ett brett spektra av faktorer hoppas vi att våra erfarenheter och förväntningar påverkar resultatet i minimal utsträckning, dock är vi medvetna om att det alltid finns ett visst inslag av en författares bakgrund i varje arbete. I kapitel 4 ges en djupare introduktion till vilka faktorer som vi menar är de centrala och som har en påverkan på entreprenören.

Vårt empiriska fenomen står i fokus för vår studie och därför har vi valt att inte grunda våra resonemang i någon specifik teori. Vi har istället valt att utgå från en mängd olika teorier rörande de faktorer som kan förklara entreprenörers handlingsätt vilket kan liknas ett multiteoretiskt ramverk. Faktorerna har en karaktär av att komplettera istället för att utesluta varandra (Cormier et al., 2004) och därför har vi valt att behandla flera olika teorier. Vidare menar Collin et al. (2009) att två teorier tillsammans kan ge en högre förklaringsgrad av det empiriska fenomenet än en enda teori. Genom detta tillvägagångssätt önskar vi få en större bredd på vårt resonemang jämfört med vad en speciefik teori hade givit oss. Vi har bland annat valt att titta närmare på forskning kring riskattityder hos entreprenörer, könets roll i olika affärs- och karriärsval, kapitlets betydelse samt ytterligare en mängd litteratur och forskning som kan förklara faktorernas påverkan och dess relation till varandra.

Vi har inte funnit några specifika forskningsresultat kring entreprenörens val av bolagsform och därför har vi valt att analogt tillämpa teorier som berör entreprenörens in- och utträde i eget företagande. Att välja att starta företag anser vi vara ett beslut av samma karaktär som valet av bolagsform.

3 Institutionalia

I detta kapitel finns en redogörelse för de tre bolagsformerna enskild firma, handelsbolag samt aktiebolag. Grundläggande lagstiftning och normer kring dessa tre bolagsformer klargörs. Kapitlet kan med fördel hoppas över om sådan kunskap redan föreligger. Kapitlet avslutas med en sammanfattande tabell med de för uppsatsen viktigaste likheterna och skillnaderna.

3.1 Bolagsformer i Sverige

Under år 2010 såg fördelningen i antal företag, mellan de tre olika bolagsformerna vi valt att studera, ut enligt följande; enskild firma 485 486, aktiebolag, 372 097 och handelsbolag 82 029. Av detta framgår att den övervägande största bolagsformen är enskild firma som följs av aktiebolag och slutligen handelsbolag med ett betydligt lägre antal. Om man istället ser till antal nyregistrerade företag under år 2010 kan man se att aktiebolag var den dominerande företagsformen då det registrerades 34 708 jämfört med 23 989 enskilda firmor och 5 309 handelsbolag. Vidare gällande avregistrering av företag avregistrerades 59 135 enskilda firmor, 13 178 aktiebolag och 8 157 handelsbolag. (Bolagsverket^A)

3.1.1 Enskild firma

Enskild firma, även kallat enskild näringsidkare, innebär att en näringsverksamhet bedrivs av en fysisk person under en särskild beteckning som kallas firma. En enskild firma ska registreras med namn, adress, verksamhetens art med mera i handelsregistret. I och med denna registrering blir de registrerade uppgifterna offentliga samtidigt som firmanamnet blir reserverat, vilket innebär att någon annan inte kan använda samma namn. Registreringen innebär inte att den enskilda firman blir en egen juridisk person utan det är den näringsidkare som driver firman som blir personligt ansvarig. Bolagets skulder och tillgångar är alltså desamma som näringsidkarens skulder och tillgångar. (Smiciklas, 2006)

En enskild firma är bokföringsskyldig precis som många andra bolag (BFL 2:6), men om omsättningen inte överstiger 20 prisbasbelopp finns inget krav i bokföringslagen på att ett årsbokslut skall upprättas. (BFL kap. 2 och 6) Är den enskilda firman inte bokföringspliktig behöver den inte registreras i handelregistret enligt HRL handelsregisterlag (1974:157). I enskild firma finns ingen gräns mellan bolagets tillgångar och näringsidkarens tillgångar och

istället för att beskatta uttagen så beskattas vinsten i en enskild firma personligen hos ägaren. Vinsten efter avdrag för egenavgifter eller särskild löneskatt beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet (13 kap. 6§ IL) och ses som förvärvsinkomst (Lodin et al., 2009). Detta innebär att vinsten är skattepliktig till såväl kommunal som statlig inkomstskatt precis som inkomster i inkomstslaget tjänst. (1 kap. 3§ IL) Detta innebär att skattesatsens storlek kommer att variera beroende på vinstens storlek då vi i Sverige har en progressiv beskattning av inkomster (65 kap. IL). Denna form av beskattning av vinsten gör att det ibland kan vara svårt att veta hur stor den slutliga beskattningen kommer att bli. (Broberg & Svensson, 2010) Det finns dock två sätt att påverka det skattemässiga överskottet i en enskild firma, dels genom avsättning till periodiseringsfond och dels genom avsättning till expansionsfond. (Broberg & Svensson, 2010)

I normala fall behöver en enskild firma inte ha någon revisor, men det finns däremot undantag då företaget klassificeras som stort. Om företaget uppfyller mer än två av följande villkor under de två senaste räkenskapsåren; medelantalet anställda ska ha varit mer än 50, en balansslutning på mer än 40 miljoner kronor och en nettoomsättning på mer än 80 miljoner kronor, krävs en revisor. (Bolagsverket^B)

I övrigt finns det inga lagar som reglerar enskild firma så som aktiebolagslagen reglerar aktiebolag, detta kan göra att det uppfattas som mindre formalia kring enskild firma och kan på så sätt ses som enklare, även om så kanske inte alltid är fallet. (Broberg & Svensson, 2010) Ytterligare en faktor som kan vara en fördel i enskild firma är att det i princip inte krävs något startkapital vilket underlättar en start i liten skala. (Smiciklas, 2006)

3.1.2 Handelsbolag

Ett handelsbolag bildas genom att två eller flera fysiska och/eller juridiska personer träffar ett bolagsavtal (BL 1:1). Detta avtal har till syfte att främja bolagsmännens gemensamma ändamål och det bör innehålla och ange deltagarnas insatser men även bolagets firma och organisationsnummer. Då namnet på den näringsverksamheten som skall bedrivas anges ska det även anges vilket län och vilken ort bolagets huvudkontor ska vara beläget samt dess adress. Vidare ska bolagsmännens fullständiga namn och personnummer uppges och av vem och hur bolagets firma skall tecknas om det skulle vara så att firman inte får tecknas av varje bolagsman ensam. Det finns ett krav på att firman, namnet, skall innehålla ordet handelsbolag samt att det måste skilja sig på ett tydligt sätt i förhållande till andra firmor som är införda i

handelsregistret i samma län. Detta gäller även om firmorna är av olika slags verksamhet. (HRL 4,6,7) I BL kan reglerna om handelsbolag finnas och det bör uppmärksammas att en del av dessa bestämmelser är dispositiva och det kan därför vara bra för de som ingår handelsbolagsavtalet att överväga om de vill avtala något särskilt som ska gälla dem sinsemellan. (Hemström, 2010)

Huvudregeln i ett handelsbolag är, om annat inte har avtalats, att var och en av bolagsmännen företräder bolaget och svarar solidariskt för bolagets förpliktelser (BL 2:20). Detta innebär att vem som helst av bolagsmännen kan krävas på exempelvis den skuld som någon har på handelsbolaget. Den bolagsman som tvingats betala har däremot regressrätt gentemot övriga bolagsmän då ansvaret är solidariskt. (Hemström, 2010) Vidare gäller att om en ny bolagsman ska träda in i bolaget krävs samtycke från samtliga äldre bolagsmän (BL 2:2). Däremot, som vi har nämnt ovan, är delar av BL 2 kap dispositiva vilket i detta fall innebär att bolagsmännen kan skriva in i bolagsavtalet vad som ska gälla vid eventuellt inträde i bolaget (Hemström, 2010).

Ett handelsbolag är en juridisk person som kan åta sig skyldigheter och förvärva rättigheter (BL 1:4). Det avgörande momentet för att handelsbolaget ska ses som en juridisk person är registreringen och därmed inte avtalet om bildande av bolaget (BL 1:1). Skulle någon av parterna ingå avtal med exempelvis tredje man innan registrering av bolaget gäller för den eller dem som ingått avtalet i enighet med vad som gäller i enkla bolag. När registreringen av handelsbolaget sedan skett tillhör däremot den avtalade egendomen bolaget. (Nial & Hemström, 2008)

Enligt Bokföringslagen är varje handelsbolag bokföringsskyldigt men undantag finns genom ett förenklade för mindre icke årsredovisningspliktiga bolag (BFL 2:1, 5:3 3 st.). Handelsbolaget måste antingen avsluta den årliga bokföringen med en årsredovisning eller ett årsbokslut (BL 2:3a). Ett handelsbolag som uppfyller nedan angivna villkor är skyldig att avsluta den årliga bokföringen med en årsredovisning som sedan skall offentliggöras (BFL 6:1). Villkoren som måste vara uppfyllda lyder enligt följande; om bolaget har delägare där en eller flera består av juridiska personer eller om bolaget är moderföretag i en koncern och moderföretaget tillsammans med övriga koncernföretag uppfyller mer än ett av följande villkor; (BFL 6:1)

1. ”medelantalet anställda i bolaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50
2. bolagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor
3. bolagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.” (Hemström, 2010)

Övriga handelsbolag, som inte uppfyller nämnda villkor, ska istället avsluta den årliga bokföringen med ett årsbokslut. Årsredovisningen som skall upprättas består av en resultaträkning, balansräkning, noter och en förvaltningsberättelse. Större handelsbolag kan även behöva upprätta en finansieringsanalys. Ett årsbokslut består däremot enbart av en resultaträkning och en balansräkning. Samtliga bolagsmän skall underteckna både årsbokslutet och årsredovisningen. Om det skulle vara så att någon av bolagsmännen anser att handlingen är felaktig skall detta skrivas och förklaras i form av ett tillägg under underteckningen. (Hemström, 2010)

Årets resultat framgår av resultaträkningen i endera årsredovisningen eller årsbokslutet och denna skall fördelas mellan bolagsmännen. Innan denna vinst eller förlust fördelas skall bolagsmännen tillgodoräknas ett arvode som återspeglar deras del i förvaltningen av bolaget samt en ränta på deras insatser som bolagsmännen har gjort och som fanns i bolaget vid räkenskapsårets början. (BL 2:6-10; Hemström, 2010)

Beskattningen av vinsten i handelsbolaget, oavsett hur bolagsmännen väljer att dela upp denna, sker hos respektive bolagsman (5:1 IL). All vinst utgör näringsinkomster, förutom kapitalvinster, och först skall egenavgifter eller så kallad särskild löneskatt betalas. Efter det beskattas inkomsterna hos delägarna i inkomstslaget näringsverksamhet (13:4 IL). Om delägarna är fysiska personer beskattas överskottet som förvärvsinkomst vilket innebär att både kommunal och statlig skatt skall betalas (65 kap. IL). Beroende på hur stor vinst man gjort kommer alltså skattesatsen variera då vi har en progressiv beskattning i Sverige.

Kapitalvinsterna i bolaget beskattas inte som inkomst av näringsverksamhet utan beskattas istället som inkomst av kapital med 30 procents skattesats (41-42 kap. IL och 65 kap. IL). Det är inte möjligt att skjuta upp vinsten i handelsbolag genom att låta det stå inne i bolaget, detta på grund av att handelsbolag inte är ett enskilt skattesubjekt (Lodin et. al., 2009).

Juridiska personer som är delägare i ett handelsbolag blir beskattade på sin del i inkomstslaget näringsverksamhet.

Bolagsformen handelsbolag bygger på att bolagsmännen kan känna förtroende, bolagsmännen måste i sitt handlande visa lojalitet gentemot varandra. Då en bolagsman ingår i en förpliktelse innebär detta även övriga bolagsmän blir ansvariga för denna förpliktelse. (BL 2:20) Skulle en bolagsman bryta mot denna trohetsplikt genom ett väsentligt kontraktsbrott finns det möjlighet för övriga bolagsmän att säga upp bolaget eller som en sista utväg utesluta bolagsmannen. (BL 2:25, 2:29–30)

Om bolagsmännen inte vill fortsätta bedriva verksamheten har de rätt att besluta om bolagets likvidation och upplösning. Är det endast en bolagsman som vill kräva bolagets upphörande kan detta endast ske om bolagsavtalets eller bolagslagens regler medger detta. (BL 2:24–45) Är bolagsavtalet slutet på bestämd tid kan inte, utan att det föreligger särskilda skäl, avtalet sägas upp. Har avtal istället slutits på obestämd tid, tillsvidaresamverkan, kan bolagsmännen utan någon särskild anledning säga upp bolagsavtalet när helst de vill. Denna regel kan inte avtalas bort utan är tvingande. (BL 2:24)

I de flesta fallen behöver inte ett handelsbolag ha någon revisor men det finns undantag. Om minst en av handelsbolagets delägare är en juridisk person finns det krav på att ha en auktoriserad eller godkänd revisor, men om handelsbolaget inte i de två senaste räkenskapsåren uppfyller två av följande värden; fler än tre anställda, mer än tre miljoner kronor i nettoomsättning eller mer än 1,5 miljoner kronor i balansomslutning, kan de välja att inte ha någon revisor. (Bolagsverket^C)

Om handelsbolaget endast består av fysiska personer krävs en godkänd eller auktoriserad revisor endast då handelsbolaget kategoriseras som större. För att ett handelsbolag ska klassas som större krävs att mer än ett av följande villkor under de två senaste räkenskapsåren varit uppfyllt; medelantalet anställda ska ha varit mer än 50, en balansomslutning på mer än 40 miljoner kronor och en nettoomsättning på mer än 80 miljoner kronor. (Bolagsverket^C)

3.1.3 Aktiebolag

År 1985 bildades den första någorlunda moderna aktiebolagslagen i Sverige och allt sedan dess har den utvecklats. Den aktiebolagslag som används idag härstammar från år 2005 och anses vara relativt ny i sammanhanget. (Agell & Malmström, 2007) Det har dock inte alltid varit en självklarhet med aktiebolag som bolagsform. År 1720 orsakade England och Frankrike, med sina statligt privilegierade kompanier, en börskrasch i storleksordning med Wall Street-kraschen på 1900-talet. Resultatet av 1720 års börskrasch var att aktiebolag som bolagsform förbjöds i både England och Frankrike, och det var inte förrän på 1800-talet i samband med industrialiseringen som aktiebolag åter blev tillåtet. (Smiciklas, 2006)

Ett aktiebolag består av ett visst antal aktier som finns bestämt i bolagsordningen. Det finns inga begränsningar för hur många aktier det totalt sätt får finnas, däremot måste det minst finnas en. Detta innebär att aktiebolag, precis som enskild firma och till skillnad från handelsbolag, kan skapas av en ensam fysisk eller juridisk person samtidigt som det i likhet med handelsbolag kan finnas flera personer inblandade. (ABL 2:1) Aktier representerar andelar i bolaget och varje aktieägare har således en andel av bolaget. Hur stor andelen är bestäms dels av hur många aktier som totalt finns i bolaget och av hur många aktier som ägaren totalt äger. Andelarna, aktierna, får förvärfvas av vem som helst och är fritt överlåtbara, dock med vissa undantag. (Smiciklas, 2006) I undantagen finns tre alternativ som ger ägarna möjlighet att påverka vem som köper aktier i bolaget, samtyckesförbehåll, förköpsförbehåll och hembudsförbehåll. Hembudsförbehåll går längst och innebär att ägarna har rätt att till och med efter en överlåtelse lösa tillbaka aktierna. Samtyckesförbehåll som är mindre strängt innebär att ägarna innan en överlåtelse måste ge sitt samtycke till försäljningen och således veta vem den tilltänkta, nya, aktieägaren är innan överlåtelsen sker. (Agell & Malmström, 2007)

Det som främst kännetecknar aktiebolagen jämfört med andra bolagsformer är att tillgångarna i bolaget inte tillhör aktieägarna samtidigt som skulderna endast kan utkrävas från bolaget som helhet och inte från varje enskild aktieägare. (Agell & Malmström, 2007) Detta betyder också att de förpliktelser som bolaget ådrar sig inte vilar på varje aktieägare var för sig, det vill säga en aktieägare kan inte bli krävd för att bolaget inte uppfyller sin förpliktelse. (ABL 1:3)

Idag finns det i Sverige två typer av aktiebolag, dels privata och dels publika. Det som särskiljer dessa två former åt är främst att de publika bolagen har möjlighet att vända sig till allmänheten för externt kapital, medans de privata, på grund av spridningsförbudet, inte har samma möjlighet. De privata aktiebolagen får inte annonsera om försäljning av aktier eller sälja aktierna på börsen eller annan likande marknad. (ABL 1:7-8) Ytterligare en skillnad mellan dem är den storlek som krävs på aktiekapitalet. I privata bolag räcker det numera (sedan 1 april 2010) med ett aktiekapital på 50 000 kronor (ABL 1:5) (tidigare krävdes 100 000 kronor), medans det i publika bolag krävs minst 500 000 kronor (ABL 1:14). I den här uppsatsen har vi valt att främst fokusera på de privata, mindre aktiebolagen, och därför kommer vi i fortsättningen främst redogöra för dessa och inte för de publika.

Aktiebolag kan finnas i många varierande storlekar, det finns allt från väldigt små bolag till väldigt stora, oberoende av om de är publika bolag eller privata bolag. De kan verka i många olika branscher och reglerna som finns i aktiebolagslagen är tillämpliga på alla former förutom bankverksamheter och fondverksamheter. Här finns det istället kompletterande lagar (Lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse; Lag (2004:46) om investeringsfonder).

Att bilda ett aktiebolag är något mer komplicerat än att bilda ett handelsbolag eller enskild firma. I aktiebolagslagens andra kapitel ställs krav på hur bolagsbildningen skall gå till och en viktig komponent i processen är stiftelseurkunden. Stiftelseurkunden skall skrivas innan bolaget registreras och skall bland annat innehålla en bolagsordning där viktiga komponenter, så som ett samarbetsavtal mellan aktieägarna, aktiekapitalets storlek, bolagets namn, med mera, skall ingå. Stiftelseurkunden skall sedan skickas till Bolagsverket för registrering. Först när bolaget är registrerat räknas det som en juridisk person. (ABL 2:25) Att bolaget är en juridisk person innebär att det är ett eget rättssubjekt som kan sluta avtal, ha fordringar och skulder med mera (Melin, 2007). Givetvis kan bolaget inte rent praktiskt utföra detta själv, istället har bolaget fysiska ställföreträdare som sköter sådana göromål. Bolagsstämman, styrelsen, VD, revisor och lekmannarevisor i aktiebolag är de fysiska ställföreträdarna med olika befogenheter. Det är främst styrelsen (ABL 8:35), särskild firmatecknare (ABL 8:37) och VD (ABL 8:36) som kan teckna firman och alltså ingå bindande avtal för bolagets räkning.

Idag finns det alternativ till att själv skapa ett aktiebolag. Det finns professionella bolagsbildare som man kan vända sig till för att få ett bolag nybildat, men man kan även välja

att köpa ett så kallat lagerbolag. Skillnaden mellan de två tillvägagångssätten är att då beställning av bolag görs via ombud får ägaren vara med från början, det vill säga det är den blivande ägaren som bestämmer företagets namn, vilka som ska sitta i styrelsen och så vidare. Beställaren fyller normalt sätt i en blankett med sina önskemål och sedan sköter ombudet den resterande processen och registreringen. Vid köp av lagerbolag erhålls ett redan registrerat vilande bolag som är klart för användning. Fördelen är att aktiebolaget kan användas redan från det att en generalfullmakt erhålls. Dock finns det redan ett namn på bolaget, en utsedd styrelse och en revisor, vilket sedan kan ändras efter önskemål. (Lundén, 2009) Detta gör det också möjligt att sälja ett aktiebolag när det inte längre finns en önskan att ha det kvar.

En annan viktig komponent i ett aktiebolag är dess aktiekapital. Vid bildandet av ett privat bolag krävs, som sagts ovan, minst 50 000 kronor (ABL 1:5) i aktiekapital. Aktiekapitalet i ett bolag kan bestå av rena pengar på ett bankkonto, men det kan också vara i form av fastigheter, inventarier, aktier, goodwill eller patenträttigheter. Egentligen kan aktiekapitalet i grunden bestå av allt som går att värdera i pengar eller som är pengar. När aktiekapitalet tillförs bolaget blir det bundet eget kapital och utgör således en säkerhet för bolagets borgenärer. (Smiciklas, 2006) Eftersom bolagets ägare, aktieägarna, inte är personligt ansvariga för bolaget har det ansetts nödvändigt att skapa vissa regleringar kring hur det egna kapitalet får användas, detta för att undkomma problem med insolvens och liknande. Reglerna berör bland annat hur mycket som får delas ut från bolaget till ägarna, men även till vilka bolaget får låna ut pengar (ABL kap. 17, 18 och 21), samt regler om när ett aktiebolag skall upplösas (ABL 25:13-20). Ett aktiebolag kan upplösas på i stort sätt fyra olika sätt; genom frivillig likvidation (ABL 25:1-9), tvångslikvidation (ABL 25:10-23), konkurs (Konkurslagen (1987:672) och fusion (ABL kap. 23). Den sistnämnda varianten innebär att bolagets tillgångar och skulder överförs till ett annat bolag och på så sätt upphör det första att existera. (Skog, 2009)

Generellt sätt så skall ett aktiebolag ha en godkänd eller auktoriserad revisor. Det finns undantag från revisorsplikten för vissa privata aktiebolag som under vissa förutsättningar kan välja att inte ha någon revisor. Först och främst måste en bestämmelse finnas i bolagsordningen. Vidare gäller att aktiebolaget under de två senaste räkenskapsåren uppfyller minst två av följande värden; ett medeltal på fler än tre anställda, en balansomslutning på mer än 1,5 miljoner kronor eller en nettoomsättning på mer än 3 miljoner kronor. (ABL 9:1)

Beskattningen i aktiebolag sker i flera steg innan pengarna når ägaren. Ägaren tar ut en ersättning för det jobb som läggs ner, lönen. Lönen beskattas som vilken annan lön som helst i inkomstslaget tjänst, det vill säga med kommunal och statlig inkomstskatt. Detta innebär att ju högre lönen är desto högre blir skatten då vi i Sverige har en progressiv inkomstskatt. (65 kap. IL) Lönen beläggs också med arbetsgivaravgift som skall betalas. Både lön och arbetsgivaravgiften är avdragsgilla. Vinsten i bolaget beskattas sedan i bolaget i inkomstslaget näringsverksamhet. (6 kap. IL) Bolagskatten är idag 26,3 procent för aktiebolag och den är proportionerlig, det vill säga att oavsett hur stor vinsten är kommer skattesatsen förbli densamma. Ägaren till bolaget kan sedan välja på två alternativ. Antingen behåller denne pengarna i bolaget eller tar ut dem som utdelning. På grund av progressiviteten kan det vara lockande att ta ut pengar ur bolaget i form av utdelning. Utdelning beskattas i inkomstslaget kapital där skattesatsen är 30 procent och proportionerlig (65 kap. IL). Dock finns det vissa begränsningar i hur mycket som kan tas ut som utdelning då företaget klassas som fåmansföretag. Utan dessa särskilda regler skulle starka skattemässiga incitament uppkomma för att avstå från lön och istället ta ut utdelning (Lodin et al., 2009). Ett fåmansbolag är ett aktiebolag där fyra eller färre fysiska personer äger mer än hälften av samtliga röster, eller ett bolag som är uppdelat i näringsgrenar där en fysisk person genom avtal, innehav av andelar eller liknande har bestämmanderätt över verksamheten och således självständigt kan förfoga över resultatet (IL 56 kap. 2-7§). Undantag gäller för börsnoterade företag och privatbostadsföretag (IL 56 kap. 3§) Utdelningen i fåmansbolag är begränsad till ett visst gränsbelopp som baseras på bland annat lönesumman i företaget (IL 57 kap.). Utdelning under gränsbeloppet beskattas enligt huvudreglerna som kapitalinkomst, medan utdelning över gränsbeloppet beskattas som lön i inkomstslaget tjänst. Det sker dock ingen omrubricering vilket innebär att det inte utgår några arbetsgivaravgifter på denna summa (Socialavgiftslagen 2 kap. 23§; Lodin et al., 2009).

3.2 Sammanfattning av bolagsformer

Tabell 1: Översikt bolagsformer

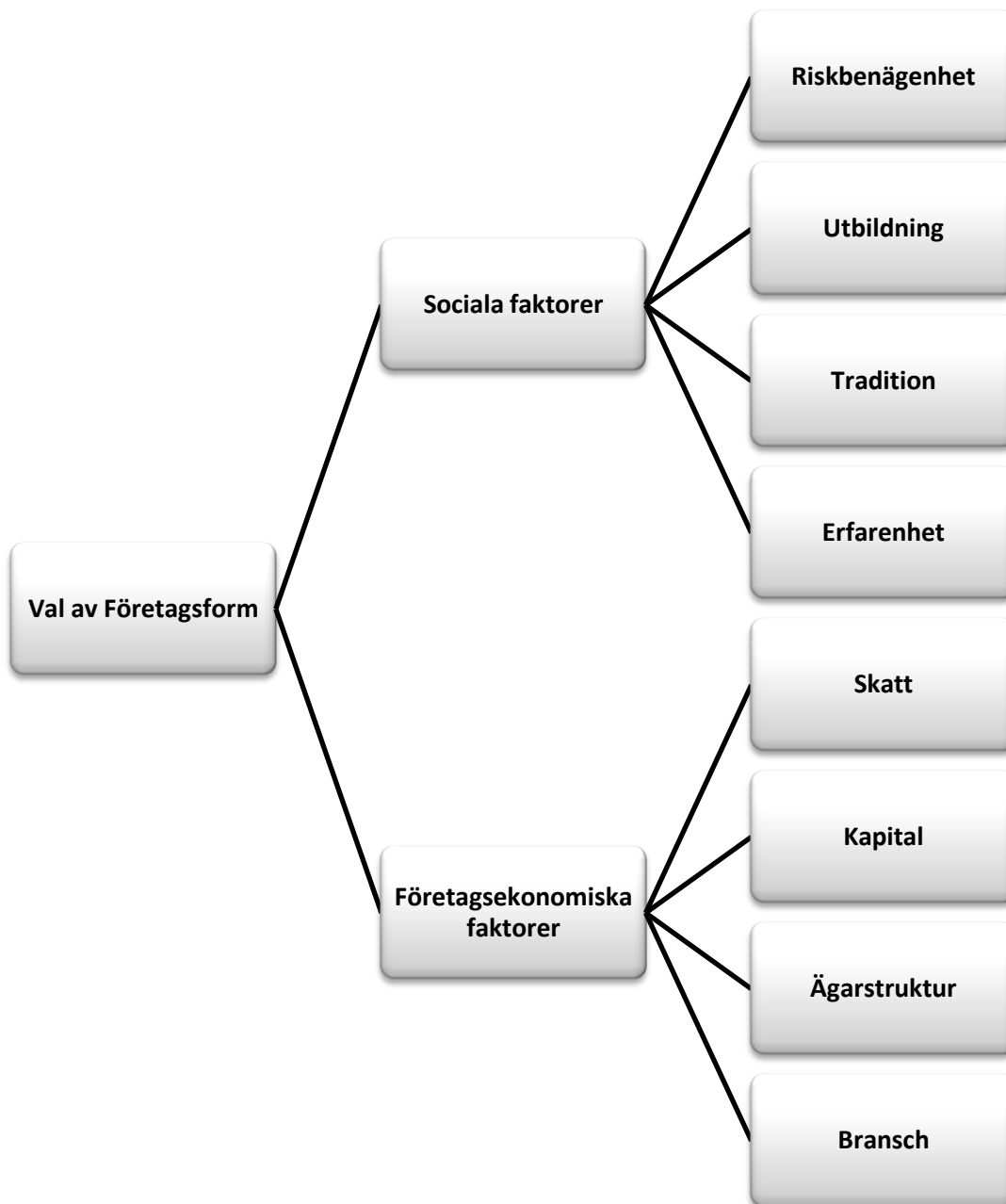
	Enskild firma	Handelsbolag	Aktiebolag
Ägarnas personliga ansvar	Bolagets tillgångar och skulder är även ägarnas tillgångar och skulder.	Bolagets tillgångar och skulder är även ägarnas tillgångar och skulder. Det råder solidariskt ansvar mellan ägarna.	Ägarna är begränsat ansvariga och bolagets tillgångar och skulder är separerade från ägarnas tillgångar och skulder.
Antal ägare	Minst en fysisk person.	Minst två fysiska eller juridiska personer.	Minst en fysisk eller juridisk person.
Beskattning	Beskattning sker hos ägarna.	Beskattning sker hos delägarna.	Beskattningen sker främst i bolaget.
Kapitalkrav	Inga krav.	Inga krav.	Minst 50 000 kronor i privata aktiebolag och 500 000 kronor i publika aktiebolag.
Krav på revisor	Nej, vanligtvis inte. Det finns däremot undantag för större företag och företag med speciell verksamhet.	Nej, vanligtvis inte. Det finns däremot undantag för större företag och företag med speciell verksamhet.	De flesta privata aktiebolag kan välja att inte ha revisor. Det finns däremot undantag för större företag och företag med speciellt verksamhet.

4 Teori

Detta kapitel behandlar befintliga teorier och forskning kring entreprenörens val av bolagsform. Den största delen av teorierna är hämtad från forskning kring entreprenörens in- och utträde ur företagandet, vilka vi tillämpar analogt på valet av bolagsform, något som motiveras i texten. Denna del mynnar ut i 8 hypoteser som sammanfattas i slutet av kapitlet.

Som framgår av föregående kapitel finns det en mängd centrala skillnader och likheter mellan de tre bolagsformerna som vi valt att se närmare på. Utefter de skillnader och likheter som vi fastställt i kapitel 3 har vi tagit fram faktorer vi anser vara relevanta för att uppnå syftet; undersöka och förklara vad det är som gör att en entreprenör väljer den ena bolagsformen framför de andra. Faktorerna återfinns i figur 1. Ägarnas personliga ansvar och det regelsystem som finns kring bolagsformerna skulle kunna vara indikationer på att faktorer som spelar roll är riskbenägenhet, utbildningsnivå samt erfarenhet. Skillnaderna i antalet ägare som krävs, beskattningen och kraven på kapital skulle kunna indikera på att faktorer såsom ägarstruktur, skattepreferenser, bransch samt kapitaltillgångar skulle kunna påverka entreprenörens beslut. Faktorerna kommer i detta kapitel att kartläggas med hjälp av befintlig forskning på området. Som vi tidigare nämnt kommer vi tillämpa teorier och forskning kring entreprenörens in och utträde analogt för att förklara varför en individ väljer den ena bolagsformen framför de andra.

Figur 1: Faktorer

4.1 Sociala faktorer

4.1.1 Riskbenägenhet

Att starta ett företag anses ofta vara förknippat med en viss risk, men beroende på val av bolagsform kan det personliga ansvaret och därigenom den ekonomiska risken variera. Enligt tabell 1 i föregående kapitel är det personliga ansvaret framträdande i handelsbolag och enskild firma medan det inte råder något liknande personligt ansvar för ägarna i aktiebolag. Som tidigare nämnts, är ägaren i aktiebolag begränsat ansvarig och bolagets tillgångar och skulder är separerade från ägarens tillgångar och skulder. Detta innebär att en ägare till ett aktiebolag som mest riskerar att förlora det kapital som satsats. Den ekonomiska risken behöver dock inte vara den enda risken som påverkar individen. Individerna som står i valet att välja bolagsform är sällan lika, varje människa är unik på sitt sätt och hur riskbenägen individen är samt vad som oroar denne varierar. Nedan redogörs för forskning som studerat sambandet mellan entreprenörskap och risk samt genus.

Det finns en allmän kunskap om att en entreprenör måste fatta riskfulla beslut för eller senare, vilket skulle innebära att personer som är riskaversa är mindre sannolika att bli entreprenörer. (Caliendo et al., 2007; Kihlstrom & Laffont, 1979; Rees & Shah, 1986 et cetera.) Att vara riskavers innebär att det finns en motvilja att ta risker (Nationalencyklopedin^A). Caliendo et al. (2007) har i sin studie hittat visst stöd för att risk och entreprenörskap hänger samman och hävdar att det generellt sätt är så att personer som är mindre riskaversa är mer benägna att starta eget företag under förutsättning att de vid den nya företagsetableringen lämnar en anställning bakom sig. Däremot kunde Caliendo et al. (2007) inte upptäcka några större skillnader mellan personers riskbenägenhet då det istället rör sig om personer som innan företagsstarten var arbetslösa. Att det finns stöd för ett samband mellan risktagande och företagsetablering innebär således att en entreprenör är mer risktagande. Detta skulle kunna tyda på att enskild firma och handelsbolag som bolagsform inte är så skrämmande trots det större personliga ansvaret och speciellt inte då entreprenören, precis innan företagsstarten, varit arbetslös. Dock hävdar Simon et al. (1999) varsamt att entreprenörer startar företag eftersom de inte uppfattar den medförda risken och således bygger inte beslutet på att de accepterar högre nivåer av risk. De upplever en risk, men uppfattar den inte alltid så hög som den kanske objektivt sätt är. Att välja en bolagsform framför en annan skulle i sådant fall kunna bygga på att individen ser riskerna och värderar dem, men kanske inte alltid så högt som de i verkligheten är då det enligt Simon et al. (1999) inte uppfattar nivån av risk i beslutet

att starta företag. Således kanske de inte heller uppfattar skillnaden i risk som är kopplat till det personliga ansvaret.

Det finns även de forskare som hävdar det motsatta eller som inte kan dra slutsatsen att det finns ett samband mellan risk och entreprenörens beslut (Rosen & Willen, 2002; Barsky et al., 1997; Cramer et al., 2002). Några som är helt emot ett samband mellan risk och valet att bli entreprenör är Rosen och Willen (2002). De hävdar att viljan för en begynnande entreprenör att acceptera risk inte är en dominerande faktor. Detta skulle analogt sätt kunna indikera på att risktagandet och riskattityden hos entreprenören inte har något samband alls med vilken bolagsform entreprenören väljer att bedriva företaget i. Barsky et al. (1997) däremot anser i överensstämmelse med ovan slutsatser att en högre risktolerans har en positiv och kvantitativt stor effekt på sannolikheten att välja entreprenörskap, men de kunde inte visa att denna effekt var statistiskt signifikant. Cramer et al. (2002) hade i sin studie empiriska reslutat till stöd för sambandet att valet att bli entreprenör är positivt korrelerat med en persons riskattityd, men de kände sig trots detta inte säkra nog för att kunna dra någon slutsats kring sambandet. Att det finns en viss tvekan när det gäller sambandet skulle kunna vara tecken på att risk inte är den enda faktorn som påverkar valet att starta företag och således bör fler faktorer spela roll då ett beslut ska fattas om bolagsform. Till exempel skulle det kunna vara så att risk i stor utsträckning påverkas av genus och därför kan det vara svårt att dra slutsatsen att enbart risk påverkar. Mycket forskning kring risk är starkt förknippat med genus, då många forskare hävdar att riskattityden hos en individ inte sällan är förknippad med vilket kön personen har. (Gustafson, 1998; Jakobsen & Karlsson, 1996^{a, b}; Fischer et al., 1991; Caliendo et al., 2007 et cetera.)

Undersökningar visar att män och kvinnor upplever risk väldigt olika. Enligt Gustafson (1998) uttrycker män generellt sätt mindre oro för i stort sätt alla studerade risker. Däremot är skillnaderna, jämfört med kvinnorna, sällan väldigt stora men emellertid systematiska. Männens och kvinnornas uppfattade allvar om de olika riskerna som studerades visar att deras rangordning av riskerna var väldigt lika. Det bör tilläggas att även om de värderar och oroar sig för i princip samma risker så oroar sig kvinnorna konstant lite mer. Gustafson (1998) konstaterar därmed att kvinnor oroar sig konstant lite mer än vad männen gör, men han menar att de oroar sig för ungefär samma företeelser. I linje med Gustafson (1998) har undersökningar visat att män och kvinnors oro faktiskt skiljer sig åt. Jakobsen och Karlsson (1996^{a, b}) har undersökt svenska män och kvinnors uppfattning om risk genom att intervjua

dem. Frågorna handlade om vad de oroade sig för och Jakobsen och Karlsson (1996^{a, b}) fann märkbara skillnader. Kvinnorna var generellt sätt mer orienterade mot familjen och hemmet och de såg i huvudsak risk som ett hot mot deras familj, hem och andra personer som stod dem nära. Risken för olyckor, hälsa och döden var ofta återkommande i kvinnornas svar. Männen oro var däremot något annorlunda jämfört med kvinnornas. Deras oro var mer relaterad till arbetslivet, exempelvis risk för arbetslöshet och ekonomiska problem. Vidare har Fischer et al. (1991) gjort undersökningar som visar på skillnader i oro för hälsa, säkerhet och miljörisiker. Ofta förekommande oro hos kvinnorna var kopplade till miljön medan männen verkade vara mer oroade över hälsa och säkerhetsrisiker. Av ovanstående resonemang kan det tänkas att entreprenörens val av bolagsform påverkas av vilka risker han eller hon förknippar med de olika bolagsformerna genom att män och kvinnor verkar oroas för olika saker. Att kvinnor generellt sätt oroar sig för exempelvis familjen och hemmet kan kanske vara avgörande för vilken bolagsform hon väljer vilket även skulle kunna kopplas till hur riskbenägen entreprenören är.

Caliendo et al. (2007) har kommit fram till att det finns dubbelt så många manliga aktiva entreprenörer jämfört med kvinnliga i Tyskland. I Sverige år 2007 var andelen kvinnor bland sysselsatta som i huvudsak ägnar sig åt egen näringsverksamhet 33 procent (Andersson, 2009). År 2008 skedde det en minskning med 1 procent som sedan ökade med 1 procent till, återigen, 33 procent under år 2009 (SCB, 2010). Om man istället ser till alla som bedriver näringsverksamhet som bisyssla är andelen kvinnor 7 procent högre, alltså 40 procent. (Andersson, 2009) Att se på entreprenörskap genom att ta på sig genusglasögonen kan innebära att man erhåller en förståelse för varför könsuppdelningen av antalet entreprenörer ser ut som det gör. Wagner och Sternberg (2004) kom fram till att det är större sannolikhet att en man startar ett företag än att en kvinna gör det och Caliendo et al. (2007) menar att en förklaring till detta, varför männen dominerar företagandet, är att kvinnor är mer riskaversa än män och att riskaversa personer starta företag i mindre utsträckning.

Att kvinnor driver egna företag i mindre utsträckning än männen framgår ovan, men i Sverige ökade andelen kvinnor bland egenföretagare visserligen mellan 2003 och 2007. Dock skedde det samtidigt en minskning av antalet kvinnor som bedrev den egna verksamheten i aktiebolagsform. (Lundgren, 2009) Detta skulle kunna vara en indikation på att kvinnor i större utsträckning väljer bolagsformer som handelsbolag och enskild firma istället för aktiebolag då man jämför med männen.

***H₁**: Det finns ett samband mellan entreprenörens riskbenägenhet och valet av bolagsform.*

4.1.2 Utbildning

Processen att starta enskild firma, handelsbolag eller aktiebolag har beskrivits i kapitel 3 där det framgår att de olika bolagsformerna är mer eller mindre komplicerade, både vid start och under företagets livscykel. I aktiebolagslagens andra kapitel ställs det krav på hur bolagsbildningen skall gå till gällande aktiebolag, vilket bland annat innebär att stiftelseurkunden skall skrivas innan bolaget registreras (ABL 2:3–11). Till skillnad från aktiebolag och handelsbolag finns det ingen lagstiftning som berör enskild firma. Entreprenörens utbildningsbakgrund och kunskapen han eller hon har erhållit kan variera väldigt och vissa personer kan därmed känna sig mer eller mindre bekväma med att välja den ena bolagsformen framför den andra.

Utbildning och den kunskap som denna för med sig påverkar en individs sannolikhet att starta företag (Robinson & Sexton, 1994; Clercq & Arenius, 2006; Wagner & Sternberg, 2004). Enligt Robinson och Sexton (1994) tenderar utbildning att öka en persons känsla av effektivitet och välbefinnande vilket i sin tur ökar förmågan att finna möjligheter och sedan förverkliga dem. Vidare menar de att det är mer troligt att en högutbildad arbetstagare besitter information om egenföretagandets möjligheter och att de på ett bättre sätt kan värdera sina chanser att lyckas. Robinson och Sexton (1994) anser att utbildning är nyckeln till en förbättring av en persons position i livet. Effekten av utbildning och erfarenhet ökar genom en persons karriär då nivån på erfarenhet ökar med tiden. (Robinson & Sexton, 1994) Att utbildning ökar sannolikheten att starta företag, precis som ovan nämnts, kan även Clercq och Arenius (2006) bekräfta. Vid val av bolagsform torde, utifrån ovan förda resonemang, utbildningsbakgrunden påverka entreprenörens beslut. Som nämnts i kapitel 3 är aktiebolag en mer komplicerad bolagsform jämfört med handelsbolag och enskild firma. En entreprenör som har en utbildning som grund, vilket enligt Robinson och Sexton (1994) ökar hans eller hennes känsla av effektivitet och välbefinnande, skulle därmed kunna öka sannolikheten för att valet av bolagsform faller på den mer komplicerade bolagsformen, aktiebolag.

Ett ännu starkare samband än att utbildningen påverkar entreprenören i sitt beslut att starta företag har Clercq och Arenius (2006) funnit. De menar att sannolikheten att starta ett företag framförallt är positivt korrelerat med två faktorer. Den första faktorn är en persons nuvarande kunskapsbas, exempelvis den upplevda nivån av specifik kunskap att starta företag. Den andra faktorn är en persons exponering av extern kunskap som kan beskrivas genom att personligen känna en entreprenör. De menar att individens olika nivåer av kunskap och deras

olika tillgångar till extern kunskap har en stor påverkan på beslutet att starta en karriär som entreprenör. De kunde se att det fanns ett extra starkt samband med den specifika kunskapen jämfört med utbildningsnivå. Anledningen till detta tror de kan förklaras genom att en persons utbildningsbakgrund är ett exempel på allmänt humankapital vilket skiljer sig från en persons upplevda förmåga att lyckas starta ett företag. Clercq och Arenius (2006) håller alltså med om att utbildningen ökar sannolikheten att starta eget företag men de menar även att tillgången till specifik kunskap att starta företag har ett ännu starkare samband än utbildningsnivån. Då en entreprenör skall välja bolagsform skulle han eller hon, enligt ovan förda resonemang, kunna påverkas av att han eller hon känner någon som har ett företag. Beroende på vilken företagsform denna person har kan det tänkas att entreprenören som skall starta företag påverkas i sitt val av detta.

Att entreprenören generellt sett är mer högutbildad än en icke-entreprenör hävdar Wagner och Sternberg (2004). De genomförde en undersökning av hur regionen påverkar en entreprenör och använde sig av ett underlag bestående av data från en undersökning gjord på den tyska befolkningen år 2001 genom telefonintervjuer. Wagner och Sternberg (2004) fann fler högutbildade individer bland de begynnande entreprenörerna än de hittade högutbildade individer i det resterande underlaget. Faktumet att entreprenören är mer högutbildad skulle kunna tyda på att utbildning också spelar stor roll i de olika beslut som fattas. De fann också att sannolikheten att bli egenföretagare var högre för bland annat män, arbetslösa, människor med förebilder med mera. Detta tyder starkt på att entreprenörer generellt har högre utbildning, i alla fall de som fortsätter att driva sina företag.

Hur ser utbildningsnivån ut hos den svenska befolkningen? Enligt statistik från Statistiska Centralbyrån var Sveriges befolknings utbildningsnivå fördelad enligt följande, vilket även kan skådas mer översiktligt i tabell 2 nedan. År 2009 hade 19 procent av den svenska befolkningen en gymnasial utbildning på tre år, varav 18 procent utgjordes av kvinnor och 20 procent av män. År 2005 hade 18 procent en gymnasieutbildning, varav 17 procent kvinnor och 18 procent män. Personer med en eftergymnasial utbildning längre än tre år var år 2009 22 procent, varav 26 procent kvinnor och 18 procent män. År 2005 var den totala andelen istället 19 procent, varav 22 procent kvinnor och 17 procent män. (SCB^B)

Av nämnd statistik kan vi se att den eftergymnasiala utbildningsnivån har ökat från år 2005 till år 2009 med 3 procentenheter. Utifrån ovan förda resonemang, att utbildning ökar

sannolikheten att starta företag, skulle detta kunna innebära att valet av bolagsform har förändrats då de personerna med en högre utbildning har valt aktiebolag istället för handelsbolag eller enskild firma. Därför har vi valt att utforma nedan hypotes.

Tabell 2: Befolkningen fördelad efter utbildningsnivå och kön

År	Gymnasial utbildning 3 år	Eftergymnasial utbildning längre än 3
2005	18 % (Kvinnor:17 %, Män:18 %)	19 % (Kvinnor:22 %, Män:17 %)
2009	19 % (Kvinnor:18 %, Män:20 %)	22 % (Kvinnor:26 %, Män:18 %)

H₂: Det finns ett samband mellan entreprenörens utbildningsnivå och valet av bolagsform.

4.1.3 Tradition & Erfarenhet

Erfarenhet är en komponent i varje människas liv. Från den dagen vi föds upplever vi nya saker och börjar samla på erfarenheter. Tradition är också en komponent i varje människas liv. Alla människor kommer från någon form av bakgrund och vi har alla haft en uppväxt med traditioner av alla dess slag. Vi har i detta kapitel valt att behandla dessa två komponenter tillsammans då erfarenhet i stor utsträckning kan komma att bygga på de traditioner och den bakgrund som entreprenören kommer ifrån. I kapitel 3 har vi redogjort för de likheter och skillnader som kan ses mellan aktiebolag, handelsbolag och enskild firma. Det finns olika regler kring dessa bolagsformer och reglerna skulle kunna uppfattas som mer eller mindre komplexa. Om en entreprenör sedan tidigare har erfarenheter av olika bolagsformer eller har vuxit upp i en företagande familj skulle de olika bolagsformerna kunna uppfattas på olika sätt. Nedan kommer vi gå närmare in på hur tidigare erfarenheter och familjetraditioner påverkar entreprenören i sitt beslut.

Som ovan nämnts skulle en entreprenörs familjebakgrund, tradition, kunna påverka beslut angående vilken bolagsform som väljs. Enligt Carroll och Mosakowski (1987) påverkas sannolikheten för att bli egenföretagare positivt om någon förälder är egenföretagare. Dock noterade de bara en positiv effekt om entreprenören redan tidigare varit anställd hos någon annan. Detta skulle alltså kunna indikera på att då en entreprenör har föräldrar som bedriver företag är det lättare att ta steget från en anställning till att driva eget företag. Lindh och Ohlsson (1996) kom dock fram till att en mammas egenföretagande inte påverkar sannolikheten i samma utsträckning som en pappas egenföretagande. Då Lindh och Ohlsson (1996) genomförde sin undersökning om vilken inverkan en lotterivinst eller ett arv har på sannolikheten för att starta ett eget företag fann de dessutom, bortsett från att pappan har inverkan, att ju större företaget är som pappan äger desto större är sannolikheten att individen väljer att bli egenföretagare, med undantag för bönder. Att pappans företagande och storleken av företagandet spelar roll för om en individ väljer att starta ett eget företag skulle kunna indikera att den tradition som finns i familjen följs. Att entreprenören följer sin far på dessa punkter skulle också kunna indikera att även fler faktorer på pappans företag efterföljs. Detta skulle kunna betyda att om företaget pappan driver är ett aktiebolag kommer även barnet driva ett aktiebolag och så vidare.

Det finns dock de som hävdar det motsatta sambandet, nämligen att traditionen spelar en mindre roll. Shane et. al. (1991) gjorde en undersökning av några sedan tidigare kända

faktorer som karakteriserar en entreprenör och om de har samma effekt i ett flertal olika länder. I undersökningen fann de att betydelsen av att fortsätta en familjetradition är ungefär densamma i de olika länderna, men att det är svårt att ta hänsyn till denna faktor då den inte är signifikant utstickande. Denna faktor har dessutom uteslutits vid tidigare undersökningar gjorda av bland annat Scheinberg och MacMillan (1988) samt Blaise et al. (1990). Att faktorn tradition har valts att uteslutas i ett flertal undersökning och att Shane et al. (1991) inte fann den signifikant skulle kunna indikera att familjens traditioner egentligen inte alls har någon större inverkan på om entreprenören väljer att starta företag eller inte och således torde inte familjetraditionerna påverka valet av bolagsform heller.

Lentz och Laband (1990) undersökte sambandet mellan entreprenöriell framgång och entreprenöriella val med arv hos företagsägare. I materialet de undersökte fann de att 53 procent hade föräldrar med egna företag och att 14,2 procent hade ärvt dessa företag av sina föräldrar. I Lentz och Labands (1990) material kunde det således ses att entreprenörer ofta kommer från familjer med företagande, vilket är ytterligare indikationer på att familjetraditionen följs. De fann dock en viktig komponent för entreprenörens beslut att fortsätta företagandet, vilket var att erfarenheten som påverkar erhålls redan i mycket tidig ålder. Denna tidiga erfarenhet ansåg de vara av ett annat slag än den som kan erhållas i skolan och i arbetslivet. Enligt Lentz och Laband (1990) krävs det generella, integrerade ledningsfärdigheter för att driva ett framgångsrikt företag, något de kallar ”premarket experience”. Dessa erfarenheter anser de inte kunna erhållas i samma utsträckning genom en vanlig anställning utan de erhålls genom att följa med en förälder och uppleva en verksamhet inifrån redan från tidig ålder. Att Lentz och Laband (1990) anser denna kunskap svår att erhålla på annat håll tyder på att en kombination av erfarenhet och tradition påverkar. Då det gäller valet av bolagsform skulle detta analogt kunna indikera på att en kombination av familjetraditioner och erfarenheter är centrala och att det man lär sig om företagande redan i tidig ålder följs. Carroll och Mosakowski (1987) argumenterar också för att sannolikheten för att starta eget företag ökar då entreprenören i fråga tidigare varit aktiv i familjeföretaget. Att ha engagerat sig i familjens företag och därmed fått viktiga erfarenheter visar sig i deras studier ha en signifikant positiv effekt på frekvensen av individer som rör sig mot eget företagande.

Trots att erfarenheten som erhålls genom familjen är en viktig komponent hävdar Lentz och Laband (1990) att det finns andra viktiga komponenter. Till exempel är tillgångar som kan

ärvas eller erhållas genom familjebanden, såsom kunders varumärkeslojalitet, föräldrarnas kontaktnät och fysiska tillgångar, viktiga faktorer. Kunder känner ofta en stark varumärkeslojalitet oavsett om det är den första generationen eller den andra som driver företaget. Kontaktnätet som en förälder kan förmedla till sina barn är också oerhört viktigt. Ofta finner föräldrarnas affärskontakter det gynnsamt att överföra sitt förtroende till andra generationen ägare och på detta sätt får denna generation det lättare att ta sig framåt. Detta gör att andra generationen har lättare att lyckas enligt Lentz och Laband (1990), men det skulle också kunna vara faktorer som, genom att barnen vet att de erhåller dem, påverkar om de vågar ta steget från en anställning till att bli en entreprenör. Då entreprenören har valt att starta sitt företag och står i valet mellan bolagsformerna skulle dessa faktorer kunna bidra till att valet faller på den ena eller den andra bolagsformen. Till exempel kanske ett stabilt affärsnätverk som ärvt genom familjen eller erhållits samtidigt med tidigare erfarenheter kunna hjälpa till med sin kunskap och erfarenhet då valet skall göras.

Erfarenhet som skulle kunna erhållas utanför familjen är erfarenheten som kombinator (Eklund & Vejsiu, 2008; Lundgren, 2009). Eklund och Vejsiu (2008) har genomfört en undersökning på personer som har företag som bisyssla, så kallade kombinatorer, för att ta reda på vad de drivs av. Undersökningen visar att kombinatorerna exempelvis påverkas av tillgång till specifik information, bättre relation till kunder och anställningstrygghet. Vidare har skattemässiga skäl visat sig vara en påverkande faktor. Då en kombinator står i valet att välja bolagsform skulle han eller hon till exempel kunna föredra aktiebolag som bolagsform framför de andra två på grund av möjligheten till utdelning. Mer om utdelning i aktiebolag finns i avsnitt 3.1.3. Övriga skattemässiga faktorer som skulle kunna påverka valet av bolagsform kommer vi att gå närmare in på under avsnittet skatt under de företagsekonomiska faktorerna.

Att ha erfarenhet som kombinator anser även Lundgren (2009) påverka entreprenörskapet. Erfarenhet inom företagområdet, exempelvis som kombinator chef eller operativ företagsledare, anser hon vara en viktig faktor vid nyföretagande. Tidigare erfarenheter är något som ofta saknas för nyföretagare. Däremot kan en skillnad belysas då kvinnor och mäns grad av erfarenhet är väldigt olika samtidigt som det finns en skillnad mellan erfarenheten för företagare i eget aktiebolag och egenföretagare. I undersökningen som ligger till grund för detta har alla företagare delats upp i två grupper, i den ena gruppen är de som bedriver aktiebolag och resterande företagare är i den andra gruppen. Den erfarenhet som är vanligast

då man är egenföretagare är att man tidigare varit kombinatör, vilket gäller för både män och kvinnor. Det är däremot vanligare för de som bedriver aktiebolag att ha tidigare erfarenhet som chef än vad det är för de som är egenföretagare, vilket gäller för både män och kvinnor. Emellertid är det fler män än kvinnor som har tidigare erfarenhet som chef. När det gäller erfarenhet som operativ företagsledare är detta en erfarenhet som är vanligare hos entreprenörer i aktiebolag än hos entreprenörer i andra egenföretag. Det är vanligt att både män och kvinnor som är nyföretagare i aktiebolag har tidigare erfarenhet som innebär att de varit medlemmar i en bolagsstyrelse. Enligt ovanstående är erfarenheten som kombinatör vanligare hos de som bedriver handelsbolag eller enskild firma än vad det är hos de som bedriver aktiebolag. Om detta tillämpas analogt torde detta kunna innebära att de som har tidigare erfarenhet som kombinatör med större sannolikhet väljer bolagsformerna enskild firma eller handelsbolags snarare än aktiebolag. Vidare gällande de som har tidigare erfarenhet som chef torde sannolikheten vara större att de vid val av bolagsform väljer aktiebolag.

I texten ovan kan vi hitta stöd både för (Carroll & Mosakowski, 1987; Lindh & Ohlsson, 1996; Lentz & Laband, 1990) och emot (Shane et al., 1991 med flera) att tradition har en effekt på det egna företagandet och analog ser vi också stöd för att valet av bolagsform påverkas. Vi kan även se analogt stöd för att erfarenheten spelar roll (Lentz & Laband, 1990; Carroll & Mosakowski, 1987; Lundgren, 2009; Eklund & Vejsiu, 2008) i valet av bolagsform och utefter dessa slutsatser har vi valt att utforma nedan hypoteser för att undersöka huruvida faktorerna tradition och tidigare erfarenheter påverkar valet av bolagsform. Traditionen som i detta fall är intressant är huruvida entreprenörens föräldrar driver eller har drivit företag.

H₃: Det finns ett samband mellan entreprenörens tradition gällande företagande och valet av bolagsform.

H₄: Det finns ett samband mellan entreprenörens tidigare efterenhet av företagande och valet av bolagsform.

4.2 Företagsekonomiska faktorer

4.2.1 Skatt

Som framgår av kapitel 3 finns det skillnader i hur vinsterna beskattas i de olika bolagsformerna. I Sverige beskattas en individs inkomster progressivt (65 kap. IL), vilket i princip innebär att ju högre inkomsten är desto högre blir skattesatsen, detta skulle kunna medföra skillnaderna i beskattningen mellan de olika bolagsformerna. Skillnaderna kan komma att ha betydelse för vilken form av bolag en entreprenör väljer. Aktiebolagets regler kring utdelning skulle till exempel kunna vara lockande och gör att entreprenören väljer aktiebolag framför de andra formerna. Som vi nämnt ovan i avsnitt 4.1.3 Tradition och Erfarenhet kan en kombinator lockas av möjligheten till utdelning då denne redan har en anställning med lön. Genom utdelningen kan kombinatören undgå de progressiva effekterna som annars kanske kunde uppstått. Dessutom kan en kombinator med annat eget företag lockas av möjligheterna som ges av att enskild firma och handelsbolag beskattas i samma inkomstslag. Mer om dessa regler redogjordes för i kapitel 3. Nedan redogör vi för den forskning som finns på området vilken skulle kunna styrka att skatten har eller inte har en betydande roll i valet av bolagsform.

Att skatterna påverkar beslutet att bli entreprenör hävdas av flera forskare (Parker, 1996; Bruce, 2002; Moore, 2004; Gentry & Hubbard, 2000; Fossen & Steiner, 2008). Moore (2004) och Gentry och Hubbard (2000) är forskare som argumenterar för att skatter hämmar viljan att bli entreprenör. Gentry och Hubbard (2000) har i sin undersökning funnit att en mindre progressiv skatt signifikant ökar nyföretagandet. Detta skulle kunna innebära att om entreprenören tjänar så mycket att progressiviteten blir tydlig kommer viljan att bli entreprenör hämmas. Slutsatserna Moore (2004) drar skulle kunna innebära att entreprenören i sitt val mellan de olika företagsformerna skulle välja den form där skatten är som lägst då det önskas så liten inverkan som möjligt av skatter och en hög skatt skulle få entreprenören att istället avstå. Detta resonemang stöds också av Fossen och Steiner (2008) som genomförde en analys av de två skatteförändringar som skett i Tyskland 1994 och 1999/2000. Resultatet blev att skattelättnaderna tillsammans ökade frekvensen av egenföretagare, det vill säga en sänkning av skatten ökade sannolikheten att individer valde att driva eget företag. Även detta tyder på att entreprenörer borde välja den företagsform som ger minst skattebörda och att skatten påverkar beslutsfattandet. Det kan, på grund av de legala förutsättningarna, i Sverige finnas skillnader i skattebördan beroende på vilken bolagsform som väljs. Till exempel kan

skattebördan regleras då bolagsform väljs om entreprenören redan har inkomster vid sidan av företaget. Detta skulle kunna ge upphov till att skatt faktiskt påverkat valet av bolagsform.

Ett flertal forskare kring ämnet har kommit fram till att det finns ett positivt samband mellan skatt och entreprenöriell aktivitet. (Schuetze, 2000; Moore, 1983; Blau, 1987; Parker, 1996, Bruce, 2002 etc.) Parker (1996) kom i sin undersökning till slutsatsen att en högre skatt skulle kunna, tillsammans med ”lump-sum transfers” (överföring av stora summor pengar på en och samma gång) agera som en sorts försäkring mot risk och att det således finns ett positivt samband mellan en hög skatt och att starta företag. Då det handlar om valet av företagsform skulle detta analogt kunna betyda att de bolagsformer där beskattning blir högre är mer populär än de där den blir mindre då det enligt Parker (1996) ger en minskad risk. Bruce (2002) stödjer också den positiva relationen, och hävdar, efter att ha undersökt hur inkomst och lönesystemet i USA påverkar beslutet bland egenföretagare att stänga ner sin verksamhet, att en högre relativ marginalsatt inte behöver innebära en ökad sannolikhet att individen går ur det egna företagandet. En högre marginalsattesats på inkomster av eget företagande minskar således enligt Bruce (2002) sannolikheten för att entreprenören lägger ner företaget och går tillbaka till en anställning. Detta skulle kunna innebära att trots att en entreprenör får ökade inkomster i enskild firma och handelsbolag ger den ökade skatten i form av progressivitet inga incitament till att byta företagsform. Det finns också stöd i tidigare forskning av Bruce (2000) att en högre marginalsatt ökar sannolikheten att entreprenören startar företag från början, men att om skatten istället är genomsnittligt hög påverkas sannolikheten inte. Detta tyder på att det analogt sätt borde vara större sannolikhet för att entreprenören startar aktiebolag då det på detta vis går att undkomma den progressivitet som kan uppkomma i de andra två bolagsformerna, samtidigt som skatten inte borde påverka valet om den är genomsnittligt hög.

Att skatten inte påverkar valet av företagsform torde också stödjas av Parker (2003). Enligt Parker (2003) finns det ingen betydelsefull influens av skatten på entreprenörskapet. Parker (2003) menar att det slutliga beslutet mellan att vara anställd eller egenföretagare är oföränderligt av skattemöjligheter och skatteflykt. Om så är fallet tyder det på att det inte spelar någon roll hur beskattningen sker i de olika företagsformerna utan beslutet grundar sig på andra faktorer.

Sambandet mellan nyföretagande och entreprenörskap är alltså tidigare undersökt vid ett flertal forskningstillfällen, men huruvida skatten påverkar valet av företagsform är inte lika undersökt. Dock har vi i den litteratur som genomgått hittat argument både för (Parker, 1996; Gentry & Hubbard, 2000; Moore, 2004; Fossen & Steiner, 2008) och emot (Bruce, 2002; Parker, 2003; Bruce, 2000) en eventuell påverkan. Vi har därför valt att utforma nedan hypotes för att närmare undersöka fenomenet i vårt empiriska material.

***H₅:** Det finns ett samband mellan entreprenörens beskattning i de olika företagsformerna och valet av bolagsform.*

4.2.2 Kapital

I kapitel 3 kunde vi tydligt se en skillnad mellan de olika bolagsformerna vad gäller det kapital som krävs då man önskar starta aktiebolag, handelsbolag eller enskild firma. Alla bolag kräver mindre kapital i form av registreringskostnader då de startas, men då detta kapital är av så liten karaktär har vi valt att bortse från dessa skillnader här. Den stora skillnaden är dock den insats på 50 000 kronor som krävs för att få starta ett privat aktiebolag. Något sådant krav finns inte i enskild firma och handelsbolag idag. Kapitalkravet på 50 000 kronor skulle kunna vara en avgörande faktor till varför entreprenören väljer bort aktiebolag som bolagsform.

Det finns forskare som hävdar att tillgången till kapital påverkar om entreprenören väljer att starta företag eller inte (Lindh & Ohlsson, 1996; Holtz-Eakin et al., 1994, Blanchflower & Oswald, 1991). Lindh & Ohlsson (1996) och Holtz-Eakin et al. (1994) är överens om att likviditetsproblem verkar vara en avgörande faktor för att starta företag. Lindh och Ohlsson (1996) undersökte mikrodata från Sverige för att avgöra om och hur egenföretagandet påverkas av oväntade vinster. Deras slutsats blev att sannolikheten för att bli egenföretagare ökar då entreprenören plötsligt erhåller oväntade vinster i form av till exempel lotterivinster och arv. De hävdar att detta stödjer deras hypotes om att likviditetsproblem är avgörande för beslutet att starta eget företag. Då likviditetskraven är olika beroende på vilken företagsform som väljs, anser vi detta påverka valet av företagsform. De skulle i så fall tyda på att det är mindre sannolikt att en företagare väljer en bolagsform, så som aktiebolag, där det finns större likviditetskrav redan från början än en form, så som enskild firma eller handelsbolag, där likviditetskrav i princip inte existerar.

I enighet med Lindh och Ohlsson (1996) kom Holtz-Eakin et al. (1994) i sin undersökning fram till att arv och framförallt storleken på arvet påverkar vilken mängd kapital som satsas i ett företag. Studien genomfördes på data från USA där strukturen på bolagsformerna är något annorlunda än i Sverige, men slutsatsen torde kunna vara densamma. Deras slutsats skulle kunna indikera att desto större mängd kapital som finns att tillgå vid valet av bolagsform desto mer väljer entreprenören att satsa i bolaget och således bör det i en sådan situation inte ha någon större effekt om det finns ett kapitalkrav eller inte. Valet kan då göras baserat på andra faktorer. Ytterligare stöd för att kapitalkravet har mindre påverkan då kapitalet redan finns ger Hvide och Møen (2010) som i sin undersökning visat att om den som startar ett företag har en förmögenhet som överstiger den övre förmögenhetskvartilen blir företaget inte

lika framgångsrikt som om personen hade haft en mindre förmögenhet. Förklaringen till detta anser Hvide och Møen (2010) vara att personer i den övre förmögenhetskvartilen inte är lika intresserade av företaget och således bör ett val av bolagsform inte vara en stor fråga för dem.

Valet av företagsform skulle således, baserat på ovan litteratur, kunna påverkas av de kapitalkrav som finns för vissa bolagsformer och inte för andra, men det skulle också kunna vara så att det inte finns någon påverkan alls i vissa situationer. Vi har därför valt att formulera nedan hypotes och testa i vårt empiriska material.

H₆: Det finns ett samband mellan det kapital som krävs vid en företagsstart och valet av bolagsform.

4.2.3 Ägarstruktur

Ytterligare en företagsekonomisk faktor som kan komma att påverka entreprenörens val av företagsform är den ägarstruktur som är tänkt på det nya företaget. Som framgår av den sammanfattande tabellen i kapitel 3 finns det olika kriterier i de olika bolagsformerna vad gäller ägarna. Enskild firma kan startas av en ensam fysisk person (Smiciklas, 2006), medans det i handelsbolag krävs minst två fysiska eller juridiska personer (BL 1:1). Aktiebolag å andra sidan kan startas av en ensam fysisk person, men även av hur många som helst samt av juridiska personer (ABL 2:1). Dessa svenska regleringar leder i sin tur till att en entreprenör kanske inte kan välja mellan bolagsformerna fritt utan är beroende av hur ägarstrukturen är tänkt att se ut. Exempelvis kan entreprenören ha bestämt sig för att starta bolaget tillsammans med sin man/fru. I en sådan situation försvinner enskild firma som valmöjlighet då flera fysiska personer inte kan starta en sådan. Kvar finns handelsbolag och aktiebolag som alternativ. I handelsbolag har dock ägarna solidariskt ansvar (BL 2:20), något som kan komma att passa ett gift par. Samtidigt kan det begränsade solidariska ansvaret i aktiebolag (ABL 1:3) vara något som gör att två personer som inte har samma förtroende för varandra föredrar en sådan form.

Antalet inblandade i företagsstarten och relationen mellan dessa skulle alltså kunna vara en avgörande faktor för att den ena bolagsformen föredras framför de andra. Även den interna fördelningen av ägandet i bolaget kan komma att spela roll. I aktiebolag finns möjlighet att dela upp ägandet så att varje ägare innehar olika procentandelar, det vill säga olika antal aktier eller olika sorters aktier (ABL 4:2). Detta skulle kunna vara något som ses som en fördel med aktiebolag vilket gör att valet faller på ett sådant.

Dessa olika regleringar kring ägandet i de olika bolagsformerna skulle kunna komma att påverka entreprenören i sitt val av bolagsform vilket vi anser vara av stort intresse. Därför har vi valt att utforma en hypotes för att testa om det finns något samband.

***H₇:** Det finns ett samband mellan ägarstrukturen och val av bolagsform.*

4.2.4 Bransch

Av kapitel 3 framgår att aktiebolag, handelsbolag och enskild firma skiljer sig åt på många sätt. Är det kanske till och med så att dessa skillnader mynnar ut i att entreprenören väljer en viss företagsform beroende på vilken bransch företaget tillhör? Enligt SCB:s företagsregister, som är uppdelat efter SNI 2007:s branschkode, framkommer det märkbara skillnader. Det som är mest framträdande är att branschgruppen ”*Jordbruk, skogsbruk och fiske*” domineras av bolagsformen enskild firma då det finns 203 554 stycken, jämfört med 10 269 stycken aktiebolag. Inom grupperna ”*Tillverkning*”, ”*Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik*”, ”*Hotell- och restaurangverksamhet*” och ”*Informations- och kommunikationsverksamhet*” är antalet aktiebolag och enskild firma näst intill identiska. Aktiebolag är framförallt framträdande i branschgruppen ”*Finans- och försäkringsverksamhet*” och ”*Handel*”. Det bör även tilläggas att handelsbolag inte framträder starkast i en enda branschgrupp. Om man endast ser till handelsbolag dominerar de i branschgrupperna ”*Fastighetsverksamhet*”, ”*Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik*” och ”*Handel*”. Är det så att en viss bransch gynnas av att välja en viss bolagsform eller kan det istället förklaras genom att det uppstår en effekt av att göra som alla andra inom branschen? För att klargöra om det finns ett samband mellan branschen och valet som entreprenören gör har vi valt att utforma hypotesen nedan.

H₈: *Det finns ett samband mellan den bransch som företaget startas i och valet av bolagsform.*

4.3 Sammanfattning av hypoteser

Hypotes 1: *Det finns ett samband mellanentreprenörens riskbenägenhet och valet av bolagsform.*

Hypotes 2: *Det finns ett samband mellan entreprenörens utbildningsnivå och valet av bolagsform.*

Hypotes 3: *Det finns ett samband mellan entreprenörens familjetradition gällande företagande och valet av bolagsform.*

Hypotes 4: *Det finns ett samband mellan entreprenörens tidigare efterenhet av företagande och valet av bolagsform.*

Hypotes 5: *Det finns ett samband mellan entreprenörens beskattning i de olika företagsformerna och valet av bolagsform.*

Hypotes 6: *Det finns ett samband mellan det kapital som krävs vid en företagsstart och valet av bolagsform.*

Hypotes 7: *Det finns ett samband mellan ägarstrukturen och val av bolagsform.*

Hypotes 8: *Det finns ett samband mellan den bransch som företaget startas i och valet av bolagsform.*

5 Empirisk metod

I detta kapitel redogörs för vilken undersökningsmetod som använts för att uppnå syftet med uppsatsen. Denna undersökningsmetod består i huvudsak av enkäter, men intervjuer har också genomförts i ett första stadium. Avslutningsvis operationaliseras de hypoteser som framkommit i kapitel 4.

5.1 Undersökningsmetod

Syftet med studien är att undersöka och förklara vilka faktorer som påverkar valet av företagsform. För att uppnå detta syfte har vi valt, vilket motiveras i kapitel 2, ett deduktivt angreppssätt med induktiva inslag där vi utgår från befintlig forskning och befintliga teorier. För att finna svar på vilka faktorer som påverkar valet av bolagsform har vi valt att använda oss av en undersökningsmetod med explorativa inslag. Detta på grund av att vår frågeställning har en explorativ karaktär då vi utreder olika faktorer som vi kommit fram till vara relevanta. (Jacobsen, 2010) För att undersöka de faktorer som vi gått närmare in på i kapitel 4, har vi valt en undersökningsmetod bestående av dels en inledande del med intervjuer och dels en avslutande del med enkäter vari fokus ligger. Genom att kombinera dessa två undersökningsmetoder har vi att genom intervjuerna gett relevans åt enkäterna som i sin tur gör vårt resultat mer generellt gällande. De intervjuer som vi har valt att utföra är således av en explorativ karaktär för att stämma av de enkäter vi senare kom att genomföra. Mer om detta följer nedan under 5.1.2 Enkäter.

Urvalet av respondenter i vår undersökning har vi valt att basera på information från Bolagsverket. Bolagsverket är en avgiftsfinansierad myndighet som registrerar svenska företag samt granskar och informerar dem. Det finns idag 1 017 927 företag i Sverige, dock har vi i denna uppsats valt, som tidigare nämnts, att enbart fokusera på de tre vanligaste bolagsformerna och således har vi valt bort de resterande. Detta ger oss en population på 949 277 företag att utgå ifrån. (Bolagsverket^A) Mer om urvalen till intervjuerna respektive enkäterna följer nedan.

5.1.1 Intervjuer

Vi har valt att börja vår empiriska studie genom att intervjua individer, som idag äger eller tidigare har ägt företag, och således en gång tagit ett beslut om vilken bolagsform det bolaget skulle eller ska bedrivas i. Genom att intervjua ägare till företag har vi undersökt och hittat möjliga förklaringar till varför valet föll på respektive bolagsform. Under intervjuprocessen har vi dessutom haft tillfälle att ytterligare utveckla faktorerna i kapitel 4, samtidigt som vi fick utrymme att testa frågor inför den enkätundersökning som sedan genomförts.

Fördelarna med att personligen intervjua respondenter är att vi haft möjlighet att interagera med dem. Genom att ställa diverse sonderings- och uppföljningsfrågor har vi fått svar som vi byggt vidare på i enkätstudien. Intervjuerna har också fungerat som en pilotstudie inför skapandet av enkäterna. Det finns dock nackdelar med denna metod. Då vi är två personer som var för sig utfört intervjuerna kan det ha uppstått en skevhet i svaren som kan ha sin förklaring i att vi inte ställer frågorna på samma sätt, med samma tonfall eller att vi vid oklarheter förklarar dessa olika. (Bryman & Bell, 2005) Då vi utformat ett frågemanus med tydliga instruktioner om vad vi ska säga och inte säga hoppas vi ha ökat validiteten i intervjuprocessen och minimerat risken för skevhet på grund av olika intervjuare.

De respondenter som valts ut inför intervjuerna är initialt entreprenörer som är relevanta för att kunna besvara frågor rörande uppsatsens syfte. På grund av de resursbegränsningar vi har haft valde vi att stanna i Skåne främst till relevanta respondenter i området kring Lund. Genom dessa initiala respondenter har vi sedan fått kontakt med ytterligare entreprenörer som valt att delta i vår undersökning. En fördel med vår urvalsmetod är att vår intervjuprocess har underlättats och de respondenter som ingår i undersökningen har känt sig trygga med oss som intervjuare. Däremot är en nackdel med detta tillvägagångssätt att det inte är slumpmässigt och därför går det inte att veta vilken population som ligger till grund för urvalet. (Bryman & Bell, 2005) Detta gör att det är osannolikt att vårt urval av entreprenörer kommer vara representativt för hela populationen, men då vi även genomför en enkätstudie anser vi att detta inte ska ge upphov till stora fel i de resultat vi kommit fram till.

Vi har valt att intervjua totalt sex företagsägare varav två representanter från respektive bolagsform. Genom vårt urval på totalt sex respondenter anser vi att syftet med intervjuerna är uppnått. Vi har fått stöd för våra valda faktorer samt en grund inför enkäterna. Fler

respondenter skulle kunna öka precisionen i undersökningen, men det skulle även kräva mer tidsresurser, något som vi istället har valt att lägga på enkätdelen av undersökningen.

5.1.2 Enkäter

Anledningen till att vi har valt att använda oss av enkäter är att vi önskar uppnå resultat som går att generalisera. Vid utformningen av enkäterna har vi haft, i arbetet tidigare, behandlad teori samt intervjuerna som utgångspunkt. Dels genom att vi har formulerat enkätfrågorna efter svaren vi fått av de entreprenörer vi intervjuat, men även genom att vi har gjort ett pilottest av enkäterna på dessa entreprenörer. Detta anser vi öka validiteten då möjliga oklarheter av ställda frågor kan uppmärksammas innan den stora mängden enkäter skickas ut. Enkäternas syfte är att fastställa vilken påverkan faktorerna i kapitel 4 har på valet av bolagsform i Sverige. Därför har vi i utformningen av enkäterna utgått från de hypoteser som uppställts i kapitel 4, vilka är baserade på skillnaderna i bolagsformerna som kan ses i kapitel 3. Genom de olika svar vi erhållit under intervjuprocessen har vi utformat olika svarsalternativ på enkätfrågorna, detta för att få svarsalternativ som är så nära entreprenörens sanning som möjligt.

Fördelen med enkäterna är att det är billiga och snabba att administrera trots att de sänds ut till en större massa av entreprenörer. Någon variation i formulering av frågorna uppkommer inte heller så som det lätt gör vid personliga intervjuer och enkäten kan lätt anpassas efter respondentens tid och möjlighet att genomföra denna. (Bryman & Bell, 2005) Dock finns det även nackdelar med denna typ av undersökningsmetod. Dels finns det inte möjlighet till uppföljnings- och sonderingsfrågor, något vi dock inte funnit stort behov av då vi baserar enkäterna på tidigare genomförda intervjuer. Dels finns det också problem med att vi inte med säkerhet kan veta att det verkligen är entreprenören som svarar på frågorna. Sänds en enkät direkt till ett företag är det inte säkert att det är ägaren som slutligen svarar på frågorna utan detta kan göras av någon annan. Därför har vi valt att dels adressera vår enkät personligen till ägaren av företaget samt att göra den mer personlig. På detta sätt hoppas vi att entreprenören känner en uppmaning att själv besvara enkäten.

Enkäterna har vi valt att genomföra på två olika sätt. Till ägarna för aktiebolag har vi valt att skicka ut mail så att enkäten kan genomföras via internet. En fördel med detta är att det är smidigt för respondenten som kan svara då tid finns. Till ägarna för enskild firma och handelsbolag var det omöjligt att finna mailadresser. På grund av det valde vi att istället ringa

upp respondenterna och genomföra enkäten som en telefonintervju. Fördelen med detta sätt var att vi fick en mer personlig kontakt och kunde förklara om något var oklart, något vi dock undvek i så hög grad som möjligt för att förutsättningarna mellan enkätmetoderna skall vara så lika som möjligt. Det fanns dock nackdelar även med att genomföra enkäterna via telefon, vilket tas upp mera under 5.1.1 Intervjuer ovan samt under 5.1.2.2 Bortfall nedan.

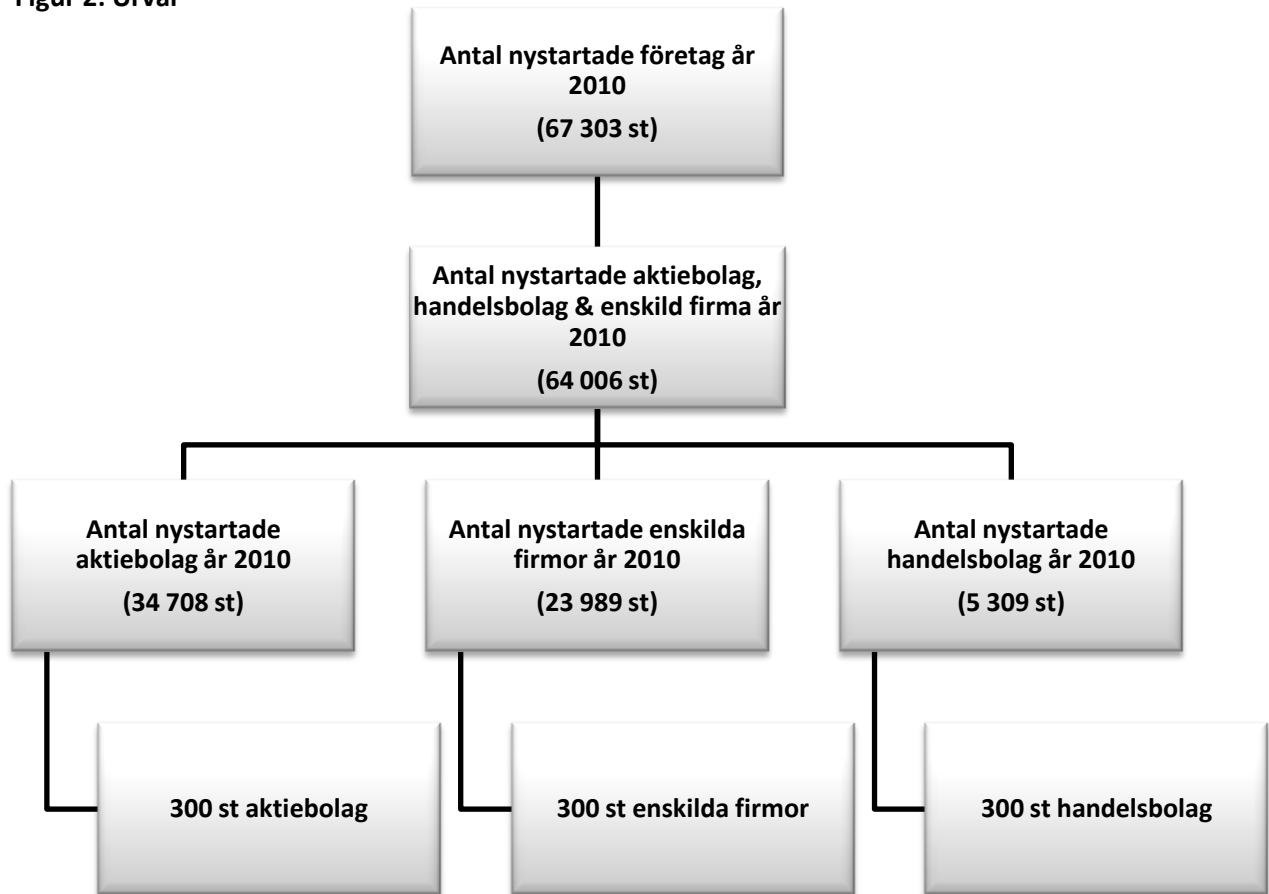
5.1.2.1 Urval

Populationen till enkäterna har vi valt att basera på det totala antalet nystartade aktiebolag, handelsbolag och enskilda firmor under år 2010 (se figur 2). Detta har vi gjort eftersom det är lätt att individerna som tog beslut om bolagsform för många år sedan har glömt vilka tankar som låg bakom beslutet. Det kan alltså uppstå felaktiga svar på grund av minnesproblem. Genom att fokusera på år 2010 hoppas vi minska denna problematik och på så sätt öka validiteten i materialet. Vi har sedan stratifierat denna population och fått tre olika skikt (se figur 2). Ett med aktiebolag (34 708 stycken), ett med handelsbolag (5 309 stycken) och ett med enskilda firmor (23 989 stycken) (Bolagsverket^A). Vi har sedan i de olika skikten gjort slumpmässiga urval genom att vi har slumpat 10 veckor under år 2010 och därefter slumpvis valt 30 stycken företag från varje vecka. Detta innebär att vi totalt har fått 900 företag varav 300 aktiebolag, 300 handelsbolag och 300 enskild firma och genom detta urval kommit fram till de entreprenörer som kommit att få möjlighet att ingå i vår undersökning. Anledningen till att vi valt lika stora urval i varje skikt trots den stora skillnaden i populationen beror på samplingsparadoxen (Lekvall & Wahlbin, 2009). Vid små urvalsandelar, som vi i vårt fall, har bestäms precisionen av antalet undersökta enheter, det vill säga urvalets totala storlek (Lekvall & Wahlbin, 2009). Precisionen bestäms alltså inte av andelen av populationen som vi undersöker (Lekvall & Wahlbin, 2009). Genom vårt urvalssätt har vi möjliggjort en jämförelse av de olika besluten utan att inkludera en variation som beror på att urvalet består av fler entreprenörer som till exempel valt enskild firma framför aktiebolag och handelsbolag, vilket annars hade varit sannolikt.

Storleken på vårt stickprov har påverkats av bland annat tids- och resursbegränsningar. Genom att göra stickprovet större ökar sannolikheten för att precisionen ökar och eventuella urvalsfel minskar. Bryman och Bell (2005) samt Jacobsen (2010) hävdar att vid ett stickprov på 1 000 respondenter börjar dock precisionsökningen att avta. Dock är det svarsfrekvensen som bör ligga i fokus, något som det inte fanns kunskap om då urvalsstorleken bestämdes. Med tanke på de tids- och resursbegränsningar vi har haft att tillgå har vi, som ovan nämnts,

valt ett urval på 300 respondenter per bolagsform, detta ger oss ett totalt urval av 900 respondenter. Vi anser detta vara tillräckligt stort för att uppnå syftet med studien.

Figur 2: Urval

5.1.2.2 Bortfall

Ett allmänt känt problem med enkäter är bortfall. (Bryman & Bell, 2005) Det kan vara svårt att få upptagna människor att avsätta tid till att svara på en, i deras mening, oviktig enkät. Genom att vi introducerat enkäten på ett intressant sätt, både via mail och via telefon, där vi tydligt upplyst om syftet hoppas vi ha kunnat minska bortfallet. I nedan tabell finns en sammanställning över svarsfrekvensen uppdelat på bolagsform.

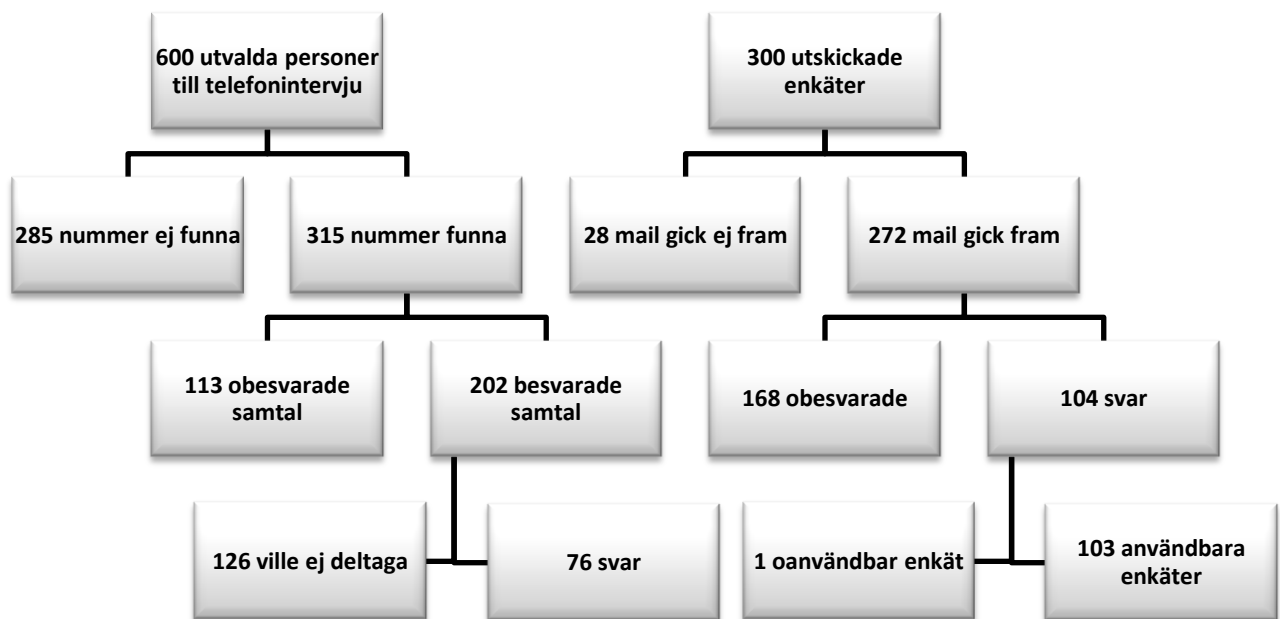
Tabell 3: Bortfall

	Antal	Procent
Enskild firma		
Svarat	41	14 %
Inte svarat	259	86 %
Handelsbolag		
Svarat	35	12 %
Inte svarat	265	88 %
Aktiebolag		
Svarat	104	35 %
Inte svarat	196	65 %
Sammanlagt		
Svarat	180	20 %
Inte svarat	720	80 %
Totalt	900	100 %

Delar av bortfallet för utskickade enkäter skulle kunna förklaras genom att vi inte med total säkerhet vet att det är rätt person mailet är skickat till. Ibland har mailet gått till företaget i fråga och då kan vi inte vara säkra på att rätt person har erhållit mailet och därför kan svar utebliva. Alla de respondenter som valt att inte svara på enkäten har vi påmint genom att skicka ut två påminnelser, vilka varit effektiva. Innan första påminnelsen hade enbart 42 personer svarat. Ytterligare bortfall kan förklaras av att 28 enkäter ”studsade” tillbaka till oss vid utskicken. Detta innebär att de inte nått mottagaren på grund av att något varit fel med deras mailadress. Vi har dessutom fått ett antal mail från personer som, av olika anledningar, aktivt har meddelat oss att de inte vill svara på vår enkät. För att bemöta detta på ett lämpligt sätt valde vi att svara på samtliga mail för att öka vår svarsfrekvens och därmed minska bortfallet. I några av fallen blev resultatet att respondenten slutligen svarade på vår enkät trots allt.

Bortfallet i våra telefonintervjuer blev betydligt större än vad vi förväntat oss. Först och främst beror detta på att det var svårt att finna nummer till de olika personer som valts ut (se figur 3). Efter det var de många som inte svarade trots upprepade försök att nå dem. Vidare var det ett visst antal som svarade men valde att inte delta. Anledningarna till att inte delta var främst att det inte fanns tid, men något vi observerade var att många inte ansåg sig relevanta för undersökningen då de ännu inte hade kommit igång med sin verksamhet.

Figur 3: Respondenter och Bortfall

5.2 Primär och Sekundärdata

Vi har, i resultat och analys, främst baserat våra resonemang och slutsatser på primärdata från de enkäter vi erhållit. Primärdata är en trovärdig källa, men för att hålla enkäten kortare under till exempel telefonintervjuerna och på så sätt öka möjligheten till hög svartfrekvens har vi valt att använda sekundärdata i vissa lämpliga situationer så som vid fastställandet av genus och bransch.

5.3 Operationalisering

5.3.1 Bolagsform

Den beroende variabeln i vår uppsats är bolagsform. Vi har, som tidigare nämnts, valt att fokusera på aktiebolag, handelsbolag och enskild firma. För att erhålla information om vilka företag som drivs under respektive företagsform har Bolagsverket använts som källa (Bolagsverket^D). Bolagsverket är en avgiftsfinansierad myndighet som registrerar och granskar svenska företag och vi anser att det är en tillförlitlig källa som på bästa sätt erhåller informationen vi söker.

5.3.2 Hypotes 1: *Det finns ett samband mellan entreprenörens riskbenägenhet och valet av bolagsform.*

Om det finns ett samband mellan risk och valet av bolagsform har vi valt att mäta genom två variabler, genus (Gustafson, 1998; Jakobsen & Karlsson, 1996^{a, b}; Fischer et al. 1991; Caliendo et al. 2007) och tidigare sysselsättning (Caliendo et al., 2007). I enkäten som skickats ut via mail har vi valt att ställa frågan om genus, i genomförda telefonintervjuerna har vi istället avgjort genus genom namnet samt vid osäkerhet har registret hos Ratsit använts (Ratsit). Tidigare sysselsättning har vi också valt att mäta genom primärdata från enkäterna.

5.3.3 Hypotes 2: *Det finns ett samband mellan entreprenörens utbildningsnivå och valet av bolagsform.*

Huruvida det finns ett samband mellan entreprenörens utbildning och valet av bolagsform eller inte har vi valt att mäta genom vilken utbildningsnivå entreprenören innehar (SCB^B). Lägre utbildningsnivå innefattar högstadietutbildning samt gymnasietutbildning. Högre utbildningsnivå innefattar eftergymnasialutbildning samt forskarutbildning. Det är primärdata från enkäterna som ligger till grund för denna information.

5.3.4 Hypotes 3: *Det finns ett samband mellan entreprenörens familjetradition gällande företagande och valet av bolagsform.*

Om tradition har något samband med valet av bolagsform har vi valt att mäta genom att studera entreprenörens familjebakgrund. Vi har valt att mäta detta genom att fråga om föräldrarna driver eller har drivit företag. (Carroll & Mosakowski, 1987) Genom att ställa frågan i enkäterna har vi samlat in primärdata som ligger till grund för vår analys.

5.3.5 Hypotes 4: *Det finns ett samband mellan entreprenörens tidigare efterenhet av företagande och valet av bolagsform.*

Vilken erfarenhet respondenten har är svårt att fastställa genom sekundärdata och därför har vi valt att mäta erfarenheten genom variablerna tidigare sysselsättning och positioner i arbetslivet. Informationen kommer således från primärdata i enkäterna om huruvida entreprenören uppfattar sig ha tidigare erfarenhet av företagande.

5.3.6 Hypotes 5: *Det finns ett samband mellan entreprenörens beskattning i de olika företagsformerna och valet av bolagsform.*

Om skatten har någon påverkan på valet av bolagsform har vi valt att mäta genom primärdata angående huruvida entreprenören har ytterligare inkomst från annat eget företag, annan anställning eller inte alls.

5.3.7 Hypotes 6: *Det finns ett samband mellan det kapital som krävs vid en företagsstart och valet av bolagsform.*

För att ta reda på om det finns ett samband mellan kapital och valet av bolagsform har vi använt oss av variabeln uppskattat kapitalbehov. Det uppskattade kapitalbehovet vid företagets start har fastställts genom en fråga i enkäten och mäts i svenska kronor med alternativen; 0-20 000 kr, 50 000 kr, 100 000 kr samt 200 000 kr eller mer.

5.3.8 Hypotes 7: *Det finns ett samband mellan ägarstrukturen och val av bolagsform.*

Om ägarstruktur har något samband med val av bolagsform har vi valt att operationalisera genom variablerna ägarandel och antal startande personer. Vi använder primärdata från enkäterna för att undersöka dessa variabler. Ägarandel redovisas i procent.

5.3.9 Hypotes 8: *Det finns ett samband mellan den bransch som företaget startas i och valet av bolagsform.*

För att ta redan på om det finns ett samband mellan bransch och bolagsform har vi valt att använda oss av information om vilken bransch företaget tillhör. Som grund för branschindelningen har vi använt oss av SNI 2007. Ett system som används av SCB och därför anser vi det vara en bra grundindelning. Vi har valt att dela in SNI 2007:s branschgrupper i färre grupper för att få ett mer rättvisande resultat. Den slutliga gruppindelningen är; ”Tillverkning och handel”, ”Hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet”, ”Verksamhet inom juridik, ekonomi och försäkring”, ”Utbildning, vård och omsorg samt övrigt” och ”Fastighetsverksamhet och byggverksamhet”.

6 Analys

I detta kapitel kommer vi att presentera den empiri som inhämtats. Kapitlet inleds med en presentation av materialet i en frekvenstabell. Därefter genomförs X^2 -tester på de hypoteser som ställts upp tidigare i uppsatsen. Materialet presenteras även genom en sammanslagning av handelsbolag och enskild firma. Avslutningsvis genomförs multivariata analyser av det sammanslagna materialet.

6.1 Redovisning av empiri

Empirin som ligger till grund för detta arbete är som ovan nämnts insamlat genom enkäter som genomförts dels via internet och dels via telefonintervjuer. Nedan presenteras det resultat som framkommit i denna undersökning. De variabler som vi har valt att mäta är presenterade uppdelade på vilken bolagsform som valts och om man tillhört den ena variabeln eller den andra. I samtliga tabeller är det totala antalet respondenter 179 stycken. För varje variabel anges signifikansnivån för samband som uppkommit under genomförda X^2 -tester.

Tabell 4: Frekvenstabell över de oberoende variablerna (n=179)

	Aktiebolag	Handelsbolag	Enskild firma	Totalt
1. Kön				
Kvinna (0)	76 (73,8%)	23 (65,7%)	18 (43,9%)	117 (65,4%)
Man (1)	27 (26,2%)	12 (34,3%)	23 (56,1%)	62 (34,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.003)				
2. Sysselsättning				
Arbetade (0)	94 (91,3%)	24 (68,6%)	33 (80,5%)	151 (84,4%)
Arbetslös eller student (1)	9 (8,7%)	11 (31,4%)	8 (19,5%)	28 (15,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)				
3. Tradition				
Ja (0)	40 (38,8%)	19 (54,3%)	18 (43,9%)	77 (43%)
Nej (1)	63 (61,2%)	16 (45,7%)	23 (56,1%)	102 (57%)
Pearson Chi-två: Ingen Signifikans (.278)				

	Aktiebolag	Handelbolag	Enskild firma	Total
4. Utbildningsnivå				
Lägre utbildningsnivå (0)	28 (27,2%)	19 (54,3%)	20 (48,8%)	67 (37,4%)
Högre utbildningsnivå (1)	75 (72,8%)	16 (45,7%)	21 (51,2%)	112 (62,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.004)				
5. Erfarenhet				
Ja (0)	77 (74,8%)	17 (48,6%)	20 (48,8%)	114 (63,7%)
Nej (1)	26 (25,2%)	18 (51,4%)	21 (51,2%)	65 (36,3%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.002)				
6. Ytterligare inkomst				
Från annat eget företag (11)	23 (22,3%)	18 (51,4%)	19 (46,3%)	60 (33,5%)
Från annan anställning (12)	32 (31,1%)	1 (2,9%)	4 (9,8%)	37 (20,7%)
Nej (2)	48 (46,6%)	16 (45,7%)	18 (43,9%)	82 (45,8%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)				
7. Kapitalbehov				
0 - 20 000 kr (1)	16 (15,5%)	12 (34,3%)	21 (51,2%)	49 (27,4%)
50 000 kr (2)	22 (21,4%)	6 (17,1%)	7 (17,1%)	35 (19,6%)
100 000 kr (3)	22 (21,4%)	8 (22,9%)	5 (12,2%)	35 (19,6%)
200 000 kr eller mer (4)	41 (39,8%)	8 (22,9%)	6 (14,6%)	55 (30,7%)
Kommer inte ihåg (5)	2 (1,9%)	1 (2,9%)	2 (4,9%)	5 (2,8%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.001)				
8. Antal startande				
En (0)	50 (48,5%)	0 (0%)	41 (100%)	91 (50,8%)
Flera (1)	52 (50,5%)	35 (100%)	0 (0%)	87 (48,6%)
Övrigt (7)	1 (1%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (0,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)				
9a. Ägande				
100 % (1)	53 (51,5%)	0 (0%)	41 (100%)	94 (52,5%)
50 % (2)	31 (30,1%)	28 (80%)	0 (0%)	59 (33%)
25-33 % (3)	18 (17,5%)	7 (20%)	0 (0%)	25 (14%)
Vet inte (4)	1 (1,0%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (0,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)				

	Aktiebolag	Handelsbolag	Enskild firma	Total
10. Bransch				
Tillverkning och handel (1)	18 (17,5%)	6 (17,1%)	3 (7,3%)	27 (15,1%)
Hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet (2)	31 (30,1%)	7 (20%)	12 (29,3%)	50 (27,9%)
Verksamhet inom juridik, ekonomi och försäkring (3)	15 (14,6%)	5 (14,3%)	10 (24,4%)	30 (16,8%)
Fastighetsverksamhet och byggverksamhet (4)	20 (19,4%)	9 (25,7%)	8 (19,5%)	37 (20,7%)
Utbildning, vård och omsorg och övrigt (5)	19 (18,4%)	8 (22,9%)	8 (19,5%)	35 (19,6%)
Pearson Chi-två: Ingen Signifikans (.674)				

I ovan tabell ser vi könsfördelningen i vårt urval mellan män och kvinnor beroende på vilken bolagsform de valt att driva sitt företag i. Av de respondenter som valt att starta aktiebolag i vårt urval var 26,2 procent män och således var 73,8 procent kvinnor. Bland de som startade handelsbolag var också kvinnorna i majoritet. Bland enskild firma var dock rollerna ombytta och männen var fler än kvinnorna (56,1% respektive 43,9%).

På frågan om tidigare sysselsättning innan personen i fråga startade sitt företag var det 91,3 procent av de som startat aktiebolag som angav att de tidigare arbetat och alltså inte varit studenter eller arbetslösa (8,7 %). Samma mönster kan ses för de som valt bolagsformerna handelsbolag och enskild firma. Om man istället ser till frågan om någon av föräldrarna driver eller har drivit företag tidigare var där dock ett lite annat mönster. För de som valt aktiebolag som bolagsform har 61,2 procent inte haft föräldrar som tidigare drivit företag. Siffran är tvärtom för handelsbolag där majoriteten (54,3%) har föräldrar som tidigare drivit företag. Enskild firma påminner mer om resultatet för aktiebolag. En högre utbildningsnivå, det vill säga högre än gymnasieutbildning, hade 72,8 procent av de som valt att driva aktiebolag. Bland enskild firma och handelsbolag ser siffrorna mer jämna ut mellan om respondenten har en lägre eller högre utbildningsnivå. Utbildning kan ge en viss erfarenhet, men för att klarlägga erfarenheten mer frågades det om sådan fanns. Av de som driver aktiebolag svarade 74,8 procent att erfarenhet fanns. I handelsbolag och enskild firma var siffran något lägre. Av de som driver handelsbolag angav 48,6 procent att de ansåg sig ha erfarenhet och samma siffra för enskild firma var 48,8 procent.

Om respondenten har en ytterligare inkomstkälla är också intressant. Här finns en uppdelning på huruvida den extra inkomstkällan kommer från ett annat eget företag eller från en

anställning vid sidan om företaget. Totalt sätt var det vanligare att det inte fanns någon ytterligare inkomstkälla (45,8%). För respondenterna som driver aktiebolag svarade dock 31,1 procent att det fanns en ytterligare inkomstkälla från annan anställning. Bland de som driver handelsbolag och enskild firma var dock ytterligare inkomster från annat eget företag det vanligaste svaret (51,4% respektive 46,3%). Vilket kapitalbehov som respondenten uppskattade sig ha vid starten av bolaget var mer jämnt fördelat över svarsalternativen. Dock stack alternativet 0-20 000 kr ut bland de som driver enskild firma (51,2%) samt alternativet 200 000 kr eller mer för de som driver aktiebolag (39,8%).

Hur många som startade bolaget var ganska jämnt fördelat totalt sätt. En startande person fanns i 50,8 procent av alla fall och flera fanns i 48,6 procent av alla fall. Dock bör det nämnas att flera på enskild firma och ensam på handelsbolag har angetts av 0 procent. En naturlig förklaring till detta är att, som tidigare nämnts, lagen inte tillåter att man är ensam när man startar ett handelsbolag samt att man enbart får vara ensam då man startar en enskild firma. Intressantare kan då tyckas vara hur många procent respondenten ägde av företaget då det startades. 51,5 procent av de som valt att driva aktiebolag ägde 100 procent. Enbart 18 respondenter det vill säga 17,5 procent ägde 25-33 procent.

Avslutningsvis frågades efter vilken bransch som bolaget drevs i. De branschgrupper som ingår i SNI 2007 har vi delat upp i mindre kategorier för att få större grupper respondenter under varje kategori. Utefter dessa indelningar har det framkommit att av aktiebolagen bedriver 30,1 procent sitt företag i branschen "hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet". Vanligast bland respondenter med handelsbolag är med knapp ledning "fastighetsverksamhet och byggverksamhet" (25,7%). 29,3 procent av respondenterna som bedriver enskild firma har, precis som aktiebolagen, valt att bedriva sitt företag inom "hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet".

Nedan presenteras på samma sätt som i tabell 4 det som framkommit i de undersökningar som genomförts. Dock har enskild firma och handelsbolag slagits samma då flera av våra nedanstående tester bygger på en sammanslagning av dessa. Detta gör det intressant att se hur fördelningen ser ut även efter en sammanslagning på ett lättöverskådligt sätt.

Tabell 5: Frekvenstabell där Enskild firma och Handelsbolag är sammanfogade (n=179)

	Aktiebolag	Handelsbolag och Enskild firma	Totalt
1. Kön			
Kvinna (0)	76 (73,8%)	41 (54,9%)	117 (65,4%)
Man (1)	27 (26,2%)	35 (46,1%)	62 (34,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.006)			
2. Sysselsättning			
Arbetade (0)	94 (91,3%)	57 (75%)	151 (84,4%)
Arbetslös eller student (1)	9 (8,7%)	19 (25%)	28 (15,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)			
3. Tradition			
Ja (0)	40 (38,8%)	37 (48,7%)	77 (43%)
Nej (1)	63 (61,2%)	39 (51,3%)	102 (57%)
Pearson Chi-två: Ingen Signifikans (.188)			
4. Utbildningsnivå**			
Lägre utbildningsnivå (0)	28 (27,2%)	39 (51,3%)	67 (37,4%)
Högre utbildningsnivå (1)	75 (72,8%)	37 (48,7%)	112 (62,6%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.001)			
5. Erfarenhet**			
Ja (0)	77 (74,8%)	37 (48,7%)	114 (63,7%)
Nej (1)	26 (25,2%)	39 (51,3%)	65 (36,3%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)			
6. Ytterligare inkomst**			
Från annat eget företag (11)	23 (22,3%)	37 (48,7%)	60 (33,5%)
Från annan anställning (12)	32 (31,1%)	5 (6,6%)	37 (20,7%)
Nej (2)	48 (46,6%)	34 (44,7%)	82 (45,8%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)			
7. Kapitalbehov**			
0 - 20 000 kr (1)	16 (15,5%)	33 (43,4%)	49 (27,4%)
50 000 kr (2)	22 (21,4%)	13 (17,1%)	35 (19,6%)
100 000 kr (3)	22 (21,4%)	13 (17,1%)	35 (19,6%)
200 000 kr eller mer (4)	41 (39,8%)	14 (18,4%)	55 (30,7%)
Kommer inte ihåg (5)	2 (1,9%)	3 (3,9%)	5 (2,8%)
Pearson Chi-två: Signifikansnivå 0,01 (.000)			

	Aktiebolag	Handelsbolag och Enskild firma	Totalt
--	------------	-----------------------------------	--------

8. Antal startande

En (0)	50 (48,5%)	41 (53,9%)	91 (50,8%)
Flera (1)	52 (50,5%)	35 (46,1%)	87 (48,6%)
Övrigt	1 (1%)	0 (0%)	1 (0,6%)

Pearson Chi-två: Ingen Signifikans (.515)

9. Ägande

100 % (1)	53 (51,5%)	41 (53,9%)	94 (52,5%)
50 % (2)	31 (30,1%)	28 (36,8%)	59 (33%)
25-33 % (3)	18 (17,5%)	7 (9,2%)	25 (14%)
Vet inte (4)	1 (1,0%)	0 (0%)	1 (0,6%)

Pearson Chi-två: Ingen Signifikans (.227)

10. Bransch

Tillverkning och handel (1)	18 (17,5%)	9 (11,8%)	27 (15,1%)
Hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet (2)	31 (30,1%)	19 (25%)	50 (27,9%)
Verksamhet inom juridik, ekonomi och försäkring (3)	15 (14,6%)	15 (19,7%)	30 (16,8%)
Fastighetsverksamhet och byggverksamhet (4)	20 (19,4%)	17 (22,4%)	37 (20,7%)
Utbildning, vård och omsorg och övrigt (5)	19 (18,4%)	16 (21,1%)	35 (19,6%)

Pearson Chi-två: Ingen Signifikans (.670)

6.2 Bivariat analys

I följande avsnitt redogörs för vår hypotesprövning genom bivariata analyser som studerar sambandet mellan två variabler (Djurfeldt, et al., 2010). Vi använder oss av X^2 -metoden då vi analyserar materialet i korstabeller och vill studera om där finns något samband mellan variablerna (Körner & Wahlgren, 2006). Det finns vissa brister och begränsningar med X^2 -test vilket gör att vi i avsnitt 6.3 kompletterar detta med multivariata analyser (Djurfeldt, et al., 2010).

6.2.1 Hypotesprövning

Som framgår av kapitel 4 har vi valt att utforma hypoteser som vi sedan testat. I detta avsnitt har vi fastställt en nollhypotes till varje hypotes. Genom att utföra X^2 -tester, vilkas resultat kan skådas i tabell 4, kan vi förkasta hypotesen eller inte. Vissa hypoteser kan förklaras av flera variabler vilka har testats under respektive hypotes.

6.2.1.1 Hypotes 1 - Risk

H₀: Det finns inget samband mellan risk och valet av bolagsform.

H₁: Det finns ett samband mellan risk och valet av bolagsform.

Som tidigare nämnts har vi valt att mäta huruvida det finns ett samband mellan risk och valet av bolagsform genom variablerna *genus* och tidigare sysselsättning. Ovan i tabell 4 presenteras X^2 -testen med p-värdena för både *genus* och sysselsättning. Kategorin "Annat" har tagits bort för ett mer korrekt resultat. Detta innebär att vi har två bortfall under sysselsättning.

Av tabell 4 ovan framgår det att p-värdet av genomfört test av sambandet mellan bolagsform och *genus* är 0,03 vilket är mindre än 0,05. Detta innebär att vår nollhypotes kan förkastas då skillnaden mellan män och kvinnors val av bolagsform är statistisk säkerställd. Det finns med andra ord ett signifikant samband mellan *genus* och valet av bolagsform.

Vad gäller sambandet mellan bolagsform och tidigare *sysselsättning* visar detta X^2 -test ett p-värde som återigen är mindre än 0,05 vilket innebär att vår nollhypotes kan förkastas. Det innebär att skillnaden mellan val av bolagsform och tidigare sysselsättning är statistisk säkerställd och det finns därmed ett signifikant samband.

Då samtliga X^2 -test för att undersöka om det finns ett signifikant samband mellan risk och val av bolagsform, som ovan redovisats, visade att nollhypoteserna kunde förkastas, innebär detta att nollhypotesen för risk förkastas. Skillnaden mellan risk och val av bolagsform är statistisk säkerställd.

6.2.1.2 Hypotes 2 - Utbildning

H₀: Det finns inget samband mellan entreprenörens utbildningsnivå och valet av bolagsform.

H₂: Det finns ett samband mellan entreprenörens utbildningsnivå och valet av bolagsform.

Av tabell 4 framgår att p-värdet för sambandet mellan entreprenörens *utbildningsnivå* och val av bolagsform 0,004 vilket är mindre än 0,05. Detta innebär att vår nollhypotes går att förkasta. Skillnaden mellan entreprenörens utbildningsnivå och valet av bolagsform är statistiskt säkerställt och det finns därmed ett signifikant samband mellan dem.

6.2.1.3 Hypotes 3 - Tradition

H₀: Valet av bolagsform är oberoende av familjetraditionen.

H₃: Det finns ett samband mellan entreprenörens familjetradition gällande företagande och valet av bolagsform.

Vilket kan skådas i tabell 4 är p-värdet 0,278. Detta p-värde är större än 0,05 vilket innebär att vår nollhypotes inte kan förkastas i detta fall. Skillnaderna är således inte signifikanta utan resultaten ligger inom den statistiska felmarginalen. Det är alltså inte statistiskt säkerställt att det finns något samband mellan tradition och valet av bolagsform.

6.2.1.4 Hypotes 4 - Erfarenhet

H₀: Valet av bolagsform är oberoende av om entreprenören upplever tidigare erfarenhet.

H₄: Det finns ett samband mellan entreprenörens tidigare erfarenhet av företagande och valet av bolagsform.

P-värdet är enligt genomförda X^2 -test 0,002 och vi kan förkasta nollhypotesen. Det finns alltså ett signifikant samband mellan att entreprenören upplever att denna erhållit tidigare erfarenhet och vilken bolagsform entreprenören valt.

6.2.1.5 Hypotes 5 – Skatt

H₀: Det finns inget samband mellan entreprenörens beskattning i de olika företagsformerna och valet av bolagsform.

H₅: Det finns ett samband mellan entreprenörens beskattning i de olika företagsformerna och valet av bolagsform.

Huruvida det finns ett samband mellan entreprenörens beskattning och valet av bolagsform har vi testat genom variabeln ytterligare inkomster. Vi anser det vara intressant att se om det finns ett samband mellan om entreprenören är kombinator, det vill säga om denne får inkomster från flera håll, och valet av bolagsform. Om entreprenören får ytterligare inkomster kan detta komma att få konsekvenser för hur denne beskattas. Se vidare resonemang i teoriavsnittet.

För att med ett X^2 -test prova om det finns ett samband mellan valet av bolagsform och ytterligare inkomstkällor har vi valt att ställa upp nedan hypotes som en del av hypotes fem samt en nollhypotes av den hypotesen.

H_{5,0}: Det finns inget samband mellan att entreprenören är en kombinator och valet av bolagsform

H_{5,1}: Det finns ett samband mellan att entreprenören är en kombinator och valet av bolagsform.

Pearson Chi-två ger ett p-värde på 0,000. Då 0,000 är mindre än 0,05 kan nollhypotesen förkastas. Detta tyder på att det finns ett signifikant samband mellan valet av bolagsform och ytterligare inkomstkälla, det vill säga om entreprenören är en kombinator.

6.2.1.6 Hypotes 6 - Kapital

H₀: Valet av bolagsform är oberoende av kapitalbehovet vid företagsstarten.

H₆: Det finns ett samband mellan det kapital som krävs vid en företagsstart och valet av bolagsform.

I genomfört X^2 -test har vi valt att inte ta med de respondenter som uppgett att de inte visste vad kapitalbehovet var. Fem respondenter har således fallit bort. Detta på grund av att denna

grupp var mycket liten och utan den möjliggjordes för ett mer korrekt X^2 -test. Pearson Chi-två ger ett p-värde på 0,001. Då p-värdet är mindre än 0,05 kan nollhypotesen förkastas. Detta innebär att det finns ett signifikant samband mellan valet av bolagsform och det kapitalbehov som krävs då företaget startas.

6.2.1.7 Hypotes 7 - Ägarstruktur

H₀: Det finns inget samband mellan ägarstrukturen och val av bolagsform.

H₁: Det finns ett samband mellan ägarstrukturen och val av bolagsform.

Som tidigare nämnts har vi valt att mäta om det finns ett samband mellan ägarstruktur och valet av bolagsform genom variablerna andel och antal startande. I tabell 4 presenteras X^2 -testen med p-värdena för de båda variablerna. Då båda p-värdena är 0,000 vilket är mindre än 0,05. Därför kan nollhypotesen för ägarstruktur förkastas. Det innebär att de finns ett signifikant samband mellan valet av bolagsform och ägarstrukturen.

6.2.1.8 Hypotes 8 - Bransch

H₀: Det finns inget samband mellan den bransch som företaget startas i och valet av bolagsform.

H₁: Det finns ett samband mellan den bransch som företaget startas i och valet av bolagsform.

Vad gäller sambandet mellan den branschgrupp som företaget startas i och valet av bolagsform visar detta X^2 -test att skillnaden mellan branschgrupp och val av bolagsform inte är signifikant då p-värdet på 0,674 är större än 0,05. Detta innebär att avvikelserna ligger inom den statistiska felmarginalen. Vi kan därmed inte förkasta vår nollhypotes.

6.2.2 Hypotesprövning (Sammanslagning av HB och EF)

Ovan har X^2 -tester genomförts med den beroende variabeln bolagsform som vi tidigare nämnt består av aktiebolag, handelsbolag och enskild firma. I tabell 5 har vi istället valt att slå samman handelsbolag och enskild firma. Av denna tabell kan det utläsas att en majoritet av X^2 -testen visar liknande resultat då motsvarande p-värden i de båda tabellerna ligger på samma sida om 0,05. Det enda undantaget som kan ses är p-värdena för hypotes 7 som i tabell 5 inte längre visar något samband.

Vi kommer i vår fortsatta multivariata analys att använda oss av ovan genomförda sammanslagning av handelsbolag och enskild firma. Detta på grund av att sambanden är desamma med undantag för hypotes 7 vilket vidare diskuteras i nästkommande kapitel.

6.3 Multivariat analys

För att komplettera ovan genomförda bivariata analyser genomförs i detta avsnitt även multivariata analyser. Detta på grund av att det i många situationer kan vara mer än en variabel som påverkar utfallet samtidigt (Djurfeldt, et al., 2010). Nedan presenteras en korrelationsmatris samt en logistisk regression.

För att kunna genomföra multivariata analyser har vi skapat dummyvariabler för ytterligare inkomstkälla, kapitalbehov, andel samt bransch. Vid genomförandet av analyserna har en dummyvariabel från varje variabel utelämnats som referensvariabel (Djurfeldt & Barmark, 2009). Dessa är; ”uppskattat kapitalbehov 100 000 kronor”, ”ingen ytterligare inkomst”, ”ägarandel 100 procent” samt ”bransch tillverkning och handel”.

6.3.1 Korrelationsmatris

I korrelationsmatrisen nedan kan utläsas att bolagsform är korrelerat med kön, utbildningsnivå samt erfarenhet, vilket visar på att det finns ett samband mellan dessa oberoende variabler och den beroende variabeln. Något samband kan inte finnas i korrelationsmatrisen för valet av bolagsform och de oberoende variablerna tradition samt tidigare sysselsättning då någon korrelation för dessa variabler inte finns. Det kan utläsas att det finns multikollinearitet mellan utbildningsnivå och tidigare erfarenhet (-,256). Det framgår även att det finns multikollinearitet mellan de oberoende variablerna tidigare sysselsättning och tradition (-,200). Vidare analys kan komma att påverkas av detta, något vi tagit hänsyn till nedan.

Tabell 6: Korrelationstabell för oberoende variabler (n=179)

	Bolags- form	1.	2.	3.	4.	5.	6a.	6b.	7a.	7b.	7c.	8.	9a.	9b.	10a.	10b.	10c.
1. Kön	-,206**																
2. Sysselsättning	-,015	,045															
3. Tradition	,098	,063	-,200**														
4. Utbildningsnivå	,246**	,078	,009	,004													
5. Erfarenhet	-,268**	,183*	-,042	,093	-,256**												
6a. Ytterligare inkomst från annat eget företag	,299**	-,140	,005	-,058	,167*	-,299**											
6b. Ytterligare inkomst från annan anställning	-,276**	,155*	,091	-,124	-,062	,104	-,362**										
7a. Uppskattat kapitalbehov 0-20 000 kr	-,161*	,097	-,004	-,115	-,074	,118	-,117	,177*									
7b. Uppskattat kapitalbehov 50 000 kr	-,043	,131	-,026	-,132	-,111	,084	-,139	,096	,872**								
7c. Uppskattat kapitalbehov 200 000 kr	,020	,062	,026	-,135	-,047	,047	,024	,028	,840**	,865**							
8. Antal startande	,080	-,060	,008	-,042	,103	,048	-,009	,025	-,016	-,002	,030						
9a. 25-33 % Ägande	,121	,074	-,045	,051	,056	,101	-,036	-,014	,014	,058	,108	,198**					
9b. 50 % Ägande	,000	,071	,041	-,043	,079	,035	-,013	,015	-,041	-,071	-,006	,368**	,492**				
10a. Bransch - Hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet	,056	-,061	,059	,038	,121	-,185*	,082	-,020	-,045	-,120	-,125	-,022	-,039	-,044			
10b. Bransch - Fastighetsverksamhet och byggverksamhet	-,036	-,111	-,041	-,058	-,118	,045	,012	-,041	-,035	,015	,004	-,068	-,081	-,013	-,318**		
10c. Bransch - Verksamhet inom juridik, ekonomi och försäkring	-,068	,082	,066	-,003	,038	-,090	,030	,030	,090	,094	,101	-,124	-,009	-,133	-,279**	-,229**	
10 d. Bransch - Utbildning, vård och omsorg och övrigt	-,032	,056	-,035	,030	-,084	,184*	-,147*	,157*	,017	-,017	-,016	,114	-,029	-,019	-,307**	-,252**	-,221**

** . Korrelationen är signifikant på 0.01 nivå (2-tailed).

* . Korrelationen är signifikant på 0.05 nivå (2-tailed).

6.3.2 Logistisk regression

Nedan har vi valt att genomföra en multivariat analys i form av en logistisk regression. Valet föll på logistisk regression då den beroende variabeln är binär samt att den data som skall analyseras ligger på nominalskalenivå. Vad som studeras är dock inte, som i andra multivariata analyser, sannolikheten för att något skall inträffa utan istället studeras oddset för att något inträffar. (Djurfeldt & Barmark, 2009) Nedan redogörs närmare för vad som framkommit i den logistiska regressionen som genomförts. Analysen är genomförd i tre modeller, en då alla faktorer är inkluderade, en med enbart de sociala faktorerna och en med de företagsekonomiska faktorerna

Tabell 7: Resultat av Logistisk regressionsanalys (n=179) Beroende variabel: Bolagsform (Handelsbolag och Enskild firma sammanslagna)

	Totalt		Sociala		Företagsekonomiska	
	B	S.E	B	S.E	B	S.E
1. Kön	-1,112**	,426	-,956**	0,356		
2. Sysselsättning	,088	,207	,027	,174		
3. Tradition	,778	,411	,623	,345		
4. Utbildningsnivå	1,155**	,408	1,001**	,351		
5. Erfarenhet	-,833*	,418	-,875*	,352		
6a. Ytterligare inkomst från eget företag	1,401*	,606			1,672**	,571
6b. Ytterligare inkomst från annan anställning	-,462	,428			-,673	,385
7a. Kapitalbehov 0 -20 000 kr	-1,134**	,329			-,969**	,292
7b. Kapitalbehov 50 000 kr	,697*	,348			,434	,307
7c. Kapitalbehov 200 000 kr eller mer	,494	,321			,482	,289
8. Antal startande	,154	,387			,256	,348
9a. 50 % ägande	-,419	,423			-,343	,373
9b. 25-33 % ägande	,737	,458			,558	,404
10a. Bransch - Hotell, kommunikation och annan serviceverksamhet	-,121	,655			,306	,598
10b. Bransch – Fastighetsverksamhet och byggverksamhet	-,498	,650			-,492	,640
10c. Bransch - Verksamhet inom juridik, ekonomi och försäkring	-,868	,692			-,334	,599
10d. Bransch - Utbildning, vård och omsorg och övrigt	,202	,668			,132	,617
Constant	,031	,708	,005	,365	,273	,527
Model Chi-square	66,423		29,511		43,981	
Percent correct predicted	75,4		68,2		68,7	
Nagelkerke R ²	0,417		0,204		0,287	

** . Signifikant på 0.01 nivå (2-tailed).

* . Signifikant på 0.05 nivå (2-tailed).

För att fastställa den totala modellens förklaringsvärde har vi valt att se på modellens Nagelkerke R^2 värde. Detta mått kan jämföras med determinationskoefficienten R^2 i vanligt OLS-regression. (Djurfeldt & Barmark, 2009) Då vi har ett Nagelkerke R^2 värde på 0,417 innebär detta att 41,7 procent av den totala informationen kan föras tillbaka på de förklarande variablerna. Detta antyder dock att några fler faktorer som är viktiga för utfallet inte finns med i modellen. Eftersom det finns en, som vi tidigare sett, korrelation mellan uppskattat kapitalbehov har vi valt att prova modellen utan dessa. Nagelkerke R^2 värde blev dock enbart 0,343 i det fallet vilket innebär att vi väljer att inte använda den senare modellen i arbetet då uppskattat kapitalbehov har en stor del i förklaringsvärdet av modellen. Modellen förbättrar klassificeringen av variablerna med 17,9 procentenheter, då naive probability är 57,5 procent jämfört med 75,4 procent.

Den variabeln som visar på ett positivt signifikant samband i modellen är utbildningsnivå. Negativa signifikanta samband i den logistiska regressionen kan ses för variablerna kön och erfarenhet. Något samband finns inte för tradition samt tidigare sysselsättning. Gällande kapitalbehov kan det i den logistiska regressionen ses ett signifikant samband. De som har ett uppskattat kapitalbehov på 0-20 000 kronor väljer i högre utsträckning enskild firma och handelsbolag jämfört med de som har ett uppskattat kapitalbehov på 100 000 kronor. För de med ett uppskattat kapitalbehov på 50 000 kronor är det signifikanta sambandet det motsatta, det vill säga att de som har ett uppskattat kapitalbehov på 50 000 kronor väljer i högre utsträckning aktiebolag jämfört med de som har ett uppskattat kapitalbehov på 100 000 kronor. Den logistiska regressionen visar också på ett signifikant samband för ytterligare inkomst. De entreprenörer som har ytterligare inkomst från annat eget företag väljer i högre utsträckning aktiebolag framför enskild firma och handelsbolag jämfört med den som inte har någon annan ytterligare inkomst. Precis som i tidigare bivariata tester visar den logistiska regressionen inte på något samband för variabeln bransch. För variablerna antal startande och andel kan vi inte finna något signifikant samband i den logistiska regressionen. I de bivariata testerna där handelsbolag och enskild firma var skilda från varandra kunde vi dock se samband, men när de slagits samman försvann sambanden. Förklaring till detta diskuteras i nästkommande kapitel.

Som visas i tabell 6 finns det en viss multikollinearitet mellan tradition och tidigare sysselsättning, därför har ytterligare en logistisk regressionsanalys utförts. Resultatet från denna analys visar att tidigare sysselsättning inte är signifikant trots att tradition uteslutits.

Detta skiljer sig mot de resultat som framkom i de bivariata testerna där samband kunde hittas.

För att lättare kunna tolka de olika oddsen för de variabler med samband som framkommit under den logistiska regressionen har vi nedan sammanställt en förklarande tabell.

Tabell 8: Förtydligande av oddskvoter för de med samband i tabell 7 (n=179)

Variabler	Exp (B)	
1. Kön	,329	För den som är man är oddset att välja aktiebolag endast 32,9 % av vad det är för den som är kvinna.
4. Utbildningsnivå	3,173	För den som har en högre utbildningsnivå är oddset för att välja aktiebolag 317,3 % högre än för den med lägre utbildningsnivå.
5. Erfarenhet	,435	För den som inte har erfarenhet är oddset att välja aktiebolag endast 43,5 % av vad det är för den som har erfarenhet.
6a. Ytterligare inkomst från eget företag	4,058	För den som har ytterligare inkomst från annat eget företag är oddset för att välja aktiebolag 405,8 % högre än för den som inte har ytterligare inkomst från eget annat företag.
7a. Kapitalbehov 0 -20 000 kr	,322	För den som uppskattar att kapitalbehovet ligger mellan 0 och 20 000 kr är oddset att välja aktiebolag endast 32,2 % av vad det är för den som uppskattar att kapitalbehovet är 100 000 kr.
7b. Kapitalbehov 50 000 kr	2,008	För den som uppskattar att kapitalbehovet är 50 000 kr är oddset för att välja aktiebolag 200,8 % högre än för den som uppskattar att kapitalbehovet är 100 000 kr.

6.4 Sammanfattning av genomförda analyser

Nedan tabell visar huruvida variablerna visar på samband eller ej då vi genomfört X^2 -tester på dels tre bolagsformer och dels en sammanslagning av handelsbolag och enskild firma samt logistisk regression. Då den logistiska regressionen visar på samband anges huruvida sambandet är positivt eller negativt inom parentes.

Tabell 9: Sammanfattning av genomförda analyser och huruvida samband finns eller ej (n=179)

Hypotes	Variabel	X^2 delat	X^2 sammanslagna	Logistisk reg.
H1	Kön	Ja	Ja	Ja (-)
	Sysselsättning	Ja	Ja	Nej
H2	Utbildningsnivå	Ja	Ja	Ja (+)
H3	Tradition	Nej	Nej	Nej
H4	Erfarenhet	Ja	Ja	Ja (-)
H5	Ytterligare inkomst	Ja	Ja	Ja* (+)
H6	Kapitalbehov	Ja	Ja	Ja* (+/-)
H7	Antal startande	Ja	Nej	Nej
	Andel	Ja	Nej	Nej
H8	Bransch	Nej	Nej	Nej

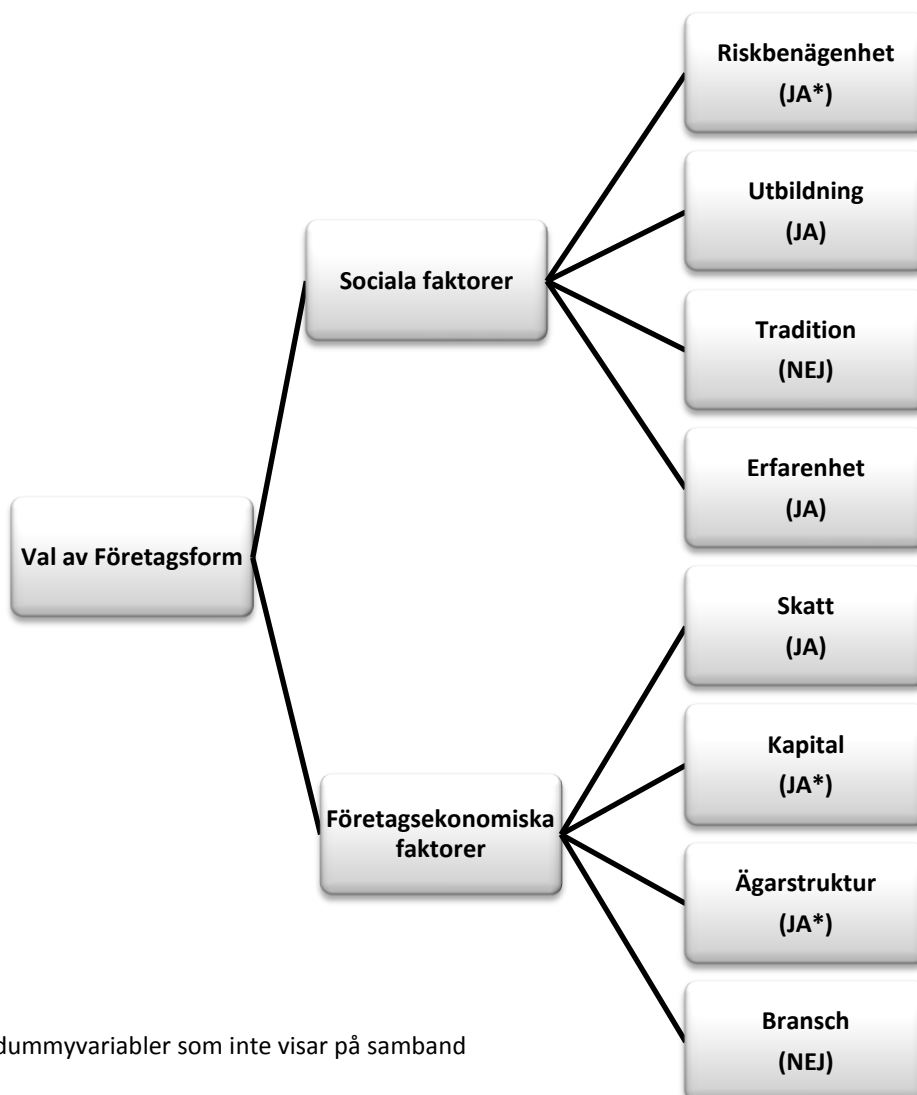
* Finns dummyvariabler som inte visar på samband

7 Diskussion och Slutsats

I detta avslutande kapitel kommer resultaten att diskuteras och studiens slutsatser kommer att presenteras. Kapitlet avslutas med våra förslag till vidare forskning på området.

Syftet med uppsatsen är att undersöka och förklara vad som påverkar valet av bolagsform. De bolagsformer som ligger till grund för uppsatsen är aktiebolag, handelsbolag och enskild firma. Åtta faktorer som skulle kunna ha en påverkan har valts ut, nämligen; risk, utbildning, tradition, erfarenhet, skatt, kapital, ägarstruktur samt bransch. Nedan presenteras en sammanfattande bild över de resultat som framkommit i ovanstående kapitel. Resultaten visar att det finns ett samband mellan valet av bolagsform och ett flertal av de faktorer som vi har valt ut för närmre undersökning. Dessa resultat diskuteras mer ingående nedan.

Figur 4: Sammanfattande modell.

* Finns dummyvariabler som inte visar på samband

De åtta variabler, vilka kan skådas ovan, som vi har valt att undersöka närmare i denna uppsats har delats in i dels sociala faktorer och dels företagsekonomiska faktorer. Då man ser till dessa större grupperingar kan vi skåda att förklaringsgraden då logistisk regression genomförs är något högre för de företagsekonomiska faktorerna än för de sociala faktorerna (0,287 respektive 0,204). Dock är skillnaden enbart marginell, vilket gör att vi drar slutsatsen att de företagsekonomiska och de sociala faktorerna väger ungefär lika tungt i den totala förklaringen av vad som påverkar en entreprenörs val av bolagsform. Då variablerna läggs samman ökar förklaringsgraden till 0,417 vilket visar på att våra sociala och företagsekonomiska variabler tillsammans ger en högre förklaringsgrad av det empiriska fenomenet.

Bland de sociala faktorerna har det framkommit samband mellan entreprenörens val av bolagsform och utbildning samt erfarenhet. Något samband gällande faktorerna tradition och riskbenägenhet har vi inte kunnat fastställa vilket vi anser kräver en närmare förklaring. I denna uppsats har vi operationaliserat riskbenägenhet genom variablerna genus samt tidigare sysselsättning. Våra analyser har visat på att det finns ett samband mellan genus och valet av bolagsform, vilket kan skådas i tabell 9. Sambandet visar att kvinnor i större utsträckning startar aktiebolag och att män startar enskild firma och handelsbolag. Tidigare forskning på området genus hävdar att kvinnor är mer riskaversa än män (Caliendo et al., 2007) och som tidigare nämnts är aktiebolag ett val där den personliga risken är mindre påtaglig än i enskild firma och handelsbolag. Att män således startar enskild firma tycker vi kan vara en bra indikation på om riskbenägenheten har någon inverkan på entreprenörens val av bolagsform, vilket verkar vara fallet. Stöd för att operationalisera riskbenägenhet genom genus finns i flertalet undersökningar (Gustafson, 1998; Jakobsen & Karlsson, 1996^{a,b}; Fischer et al., 1991; Caliendo et al., 2007). Dock blir det lite komplicerat i denna undersökning då ett företag kan ha startats av mer än en person. Då vi enbart fått svar från en av entreprenörerna som startat företaget kan detta ge en snedvriden bild. Vi inser till exempel att det skulle kunna vara vanligare att kvinnor besvarar mail eller telefonsamtal och att de då är denna grupp vi nått i större utsträckning än männen. Nämnda problem är något vi inte kunnat undvika utan då resultatet tolkas och generaliseras bör detta finnas i åtanke.

Tidigare sysselsättning var dock en mer svårtolkad variabel och vårt genomförande av denna, inser vi nu i efterhand, kanske inte var det optimala. De bivariata analyserna och de multivariata analyserna visar på skilda resultat. Trots att vi genomfört ytterligare tester för att

förklara detta har vi inte hittat någon motivering till fenomenet. Under de genomförda telefonintervjuerna fick vi dessutom uppfattningen att arbetslöshet var ett svar som respondenter gärna undvek att ange. Vi skulle således vilja påstå att tidigare sysselsättning inte var en bra operationalisering av risk, vilket gör att vi enbart kan förlita oss på resultaten angående genus. Variabeln genus visar på att män faktiskt föredrar handelsbolag och enskild firma och kvinnor föredrar det mer säkra alternativet aktiebolag, vilket kan förklaras med tidigare forskning på området gällande riskaversion hos män och kvinnor. Detta ger stöd åt hypotesen att riskbenägenhet faktiskt påverkar valet av bolagsform.

En social faktor där vi också funnit ett samband är mellan entreprenörens val av företagsform och den utbildningsnivå personen i fråga innehar. I tidigare forskning (Clercq och Arenius, 2006; Wagner och Sternberg, 2004 samt Robinson och Sexton, 1994) finns stöd för att entreprenörer med högre utbildningsnivå startar företag. I en analog tolkning kan detta förklara vårt resultat att det finns ett positivt samband där oddset för att välja aktiebolag för en person som har en högre utbildningsnivå är 317,3 procent högre än för en person med lägre utbildningsnivå. Detta anser vi vara ett naturligt resultat då aktiebolag uppfattas som en mer komplicerad bolagsform omgärdad av fler regleringar än de andra två bolagsformerna. Vi har också funnit samband mellan entreprenörens val och huruvida entreprenören anser sig ha tidigare erfarenhet på området. Enligt våra resultat är det alltså vanligare att entreprenörer som upplever sig ha tidigare erfarenhet väljer att driva sitt företag som ett aktiebolag. Enligt Lundgren (2009) samt Lentz och Laband (1990) finns det samband mellan entreprenörens val att starta företag och den erfarenhet denne har vilket analogt sätt kan förklara vårt resultat. Det kan dock vara svårt för en respondent att svara på en sådan fråga, huruvida de upplever att de har tidigare erfarenhet som har påverkat hur de ser på företagande. Denna svårighet skulle kunna leda till snedvridningar i de resultat som framkommit. Samtidigt anser vi att svaret på denna fråga kan ge svar på andra omkringliggande faktorer såsom exempelvis att entreprenören från början valt att startat företag eller ej et cetera. Då våra resultat analogt sätt ligger i linje med tidigare forskning anser vi att utbildningsnivån och erfarenheten hos entreprenören kan förklara varför entreprenören väljer en viss bolagsform.

Något som vi finner intressant angående de sociala faktorerna är att vi i denna undersökning inte kan finna något samband gällande entreprenörens tradition av företagande. I en undersökning gjord av Shane et al. (1991) har något samband inte heller kunnat fastställas. I undersökningar gjorda av Scheinberg och MacMillan (1988) samt Blaise et al. (1990) uteslöts

variabeln tradition. Detta indikerar på att faktorn tradition kan vara svår och detta kan vara en förklaring till varför vi inte finner något samband. De som däremot förespråkar att det finns ett samband (Carroll & Mosakowski, 1987; Lidh & Ohlsson, 1996) anser sig vara säkra på sin sak, vilket gör att vi ifrågasätter de resultat vi kommit fram till. En möjlig förklaring till att vårt resultat går emot dessa forskares resultat skulle kunna vara att de urval som vi grundar resultatet i är mycket mer begränsat än i de studier som kommit fram till att ett samband går att finna. Vi har i denna studie enbart 179 svar att utgå ifrån vilket är en liten del av den totala populationen som har startat företag. Dock är svarsfrekvensen i vår genomförda undersökning 20 procent, vilket vi anser vara en bra svarsfrekvens för de undersökningsmetoder vi valt, där bortfall ofta är ett stort problem (Bryman & Bell, 2005). Svarsfrekvensen anser vi också vara bra om man ser till de tids- och resursbegränsningar som varit aktuella under arbetets gång. Samtidigt som vårt urval kan ifrågasättas vill vi också påpeka att Carroll & Mosakowski (1987), Shane et al. (1991), Scheinberg och MacMillan (1988), Blaise et al. (1990) samt Lidh och Ohlsson (1996) faktiskt undersöker sambandet mellan föräldrarnas företagsbakgrund och benägenheten att starta företag, medan vi undersöker vilket val entreprenören gör av bolagsform. Ett val som görs då det första beslutet att starta företag redan har fattats. Genom hela denna uppsats har vi valt att använda analoga tolkningar av detta slag, vilket vi anser att vi lyckats med på ett optimalt sätt, dock bör man genomgående vara försiktig i att direkt jämföra våra resultat med tidigare forskares resultat.

För de företagsekonomiska faktorerna som behandlats ovan har samband framkommit för tre av de fyra faktorerna. Angående faktorn skatt, vilken mätts genom huruvida entreprenören angett om denne har ytterligare inkomst, antingen från annat eget företag eller från annan anställning, har vi i de bivariata och multivariata testerna funnit på ett samband. Att det är högre odds för att entreprenören väljer aktiebolag då denna även driver ett annat företag än om denna inte har någon ytterligare inkomst skulle kunna ha sin förklaring i att entreprenörer med annat eget företag har möjlighet att skatteplanera då de driver två företag. I undersökningar gjorda av Moore (2004) samt Gentry och Hubbard (2000) kan vi analogt hitta stöd för denna förklaring där de anser att entreprenören hämmas av höga skatter och därför föredrar lägre skatter (se kapitel 4). Genom skatteplanering mellan olika bolag kan skatten påverkas och den skulle kunna minskas. Dock kan vi inte med total säkerhet veta vilken form detta andra bolag bedrivs i, något vi i efterhand tycker hade varit en intressant aspekt. Vad vi alltså kan se efter genomförd undersökning är att det faktiskt finns ett samband mellan valet av bolagsform och skatt då skatt operationaliseras genom ytterligare inkomst. Detta samband

var också något som framkom då vi genomförde de inledande intervjuerna. Dock menar vi att operationaliseringen kanske inte är fullständig. Vi anser att det hade varit intressant med ytterligare empiri angående skatteeffekterna för att på ett bra sätt kunna dra slutsatser om huruvida skatteläget i Sverige i allmänhet påverkar valet av bolagsform. Emellertid ser vi i denna undersökning på individens personliga beslut. Vi tror att individen i större utsträckning påverkas av de specifika omständigheter, såsom ytterligare inkomster, som individen lever under än större skattemässiga omständigheter i landet.

Den andra företagsekonomiska faktorn som vi också har funnit ett samband för är ägarstrukturen. Värt att notera är dock att sambandet enbart existerar då enskild firma och handelsbolag hålls åtskilda i genomförda analyser. Det faktum att sambandet försvinner kan vara förklaringen till varför det finns ett samband överhuvudtaget. Då enskild firma och handelsbolag, på grund av legala restriktioner, enbart kan startas av en fysisk person (Smiciklas, 2006) respektive flera fysiska eller juridiska personer (BL 1:1) anser vi inte att de på ett korrekt sätt kan jämföras med aktiebolag. I aktiebolag finns en större valmöjlighet angående ägarstrukturen. Då enskild firma och handelsbolag slås samman menar vi att de ur laglig synpunkt jämställs mer med aktiebolag beträffande villkoren för ägandet. Då bolagsformerna är jämställda finns inget samband. Sambandet som vi ser kan vi alltså förklara genom de legala förutsättningar som är aktuella och ett samband anser vi då te sig mycket naturligt. Om man i framtiden skulle förändra förutsättningarna tror vi att sambandet vi funnit snabbt skulle kunna försvinna.

Den företagsekonomiska faktorn som vi inte finner något samband för är bransch. Dock anser vi att vår undersökning av bransch är långt ifrån fullständig. Med tanke på de relativt få svar vi haft att utgå ifrån har vi fått gruppera branscherna efter eget tycke. En indelning var dock tvungen att göras och den som gjorts anser vi vara mycket representativ för de branscher som ingår i SNI 2007, den grundindelning som vi utgått från. Då vi genomfört ytterligare tester med andra indelningar har vi kommit fram till samma resultat, vilket vi anser ge stöd åt att hur indelningen än gjorts hade det inte förändrat resultatet. Dock bör det återigen påpekas att 179 respondenter inte kan representera alla branscher på ett rättvist sätt och därför bör vårt resultat angående bransch tolkas med viss försiktighet.

Slutligen är kapital en företagsekonomisk faktor som vi funnit samband för. Vi har insett att det är svårt att operationalisera faktorn kapital då frågor angående detta lätt kan misstolkas

eller vara svåra att besvara då minnet inte alltid är att lita på. Emellertid kan vi inte anta att majoriteten respondenter svarat på ett felaktigt sätt utan vi får utgå från att respondenterna svarat så nära verkligheten som möjligt. Detta bör dock ändå finnas med i åtanke då resultatet tolkas. Att det finns ett samband mellan kapital och valet att starta företag påstås av flera forskare (Lindh & Ohlsson, 1996; Holtz-Eakin et al., 1994, Blanchflower & Oswald, 1991). I vår analoga tolkning finner vi detta ge stöd även åt de resultat som framkommit i vår undersökning. Att sambandet är positivt för dem med ett uppskattat kapitalbehov på 0-20 000 kronor, men negativt för dem med ett uppskattat kapitalbehov på 50 000 kronor kan tyda på att 50 000 kronor är en gräns bland våra respondenter. Dock bör det påpekas att de respondenter som besvarat vår undersökning startade företag under år 2010. I april samma år ändrades kravet på eget kapital i aktiebolag. Detta innebär att för vissa respondenter var kapitalkravet 50 000 kronor för att starta aktiebolag och för vissa var det 100 000 kronor, vilket kan ge upphov till vissa tolkningssvårigheter. Dock kunde vi, vilket nämnts i inledningen, redan under år 2010 se en trend mot allt fler aktiebolag, något som skulle kunna ge ytterligare stöd åt att kapital har en påverkan på valet av bolagsform. Efter denna genomförda undersökning kan vi emellertid se att flera, både sociala och företagsekonomiska faktorer kan förklara entreprenörens val av bolagsform. Således påverkas inte valet av endast en faktor och förändringar av till exempel kapitalkrav påverkar bara en viss del av det totala beslutsfattandet.

Sammanfattningsvis kan sägas att det som påverkar entreprenörens val av företagsform är utbildning, erfarenhet, skatt samt kapital. Huruvida risk och ägarstruktur påverkar anser vi dock kräver ytterligare undersökning och ett bättre underlag. Då risk mäts genom genus finns ett samband, men då det mäts genom tidigare sysselsättning är det mer oklart om samband finns eller ej. Ägarstruktur visar på samband då handelsbolag och enskild firma hålls åtskilda, medans om de slås samman försvinner detta samband. Något som genomgående inte har visat sig ha någon påverkan på valet av företagsform är tradition samt bransch.

7.1 Slutsats

Slutsatsen som vi anser kan dras av denna uppsats är att flera faktorer påverkar då ett val av bolagsform skall göras. Om man önskar påverka detta val i olika riktningar krävs förändringar av olika slag och vi anser att de sociala faktorerna inte bör glömmas bort. Vad vi kunde se är att de företagsekonomiska faktorerna väger något tyngre än de sociala vilket kan indikera på att diverse legala förändringar till exempel angående skatt, ägarstruktur och kapitalkrav är effektiva i sin påverkan. Intressant är också att påpeka att då legala förändringar genomförs kan även de sociala faktorerna påverkas då de inte sällan tar sin grund i de legala förutsättningarna. Riskbenägenhetens påverkan grundar sig i att bolagsformerna skiljer sig åt i det personliga ansvaret som mynnar ut i risken med dem. Utbildningsnivå samt erfarenhet grundar sig på att vissa bolagsformer är mer komplicerade än andra vilket också beror på de legala restriktionerna runt dem. Vad vi kan se är alltså att en förändring av de legala förutsättningarna skulle påverka valet av bolagsform, både genom sociala och företagsekonomiska faktorer.

7.2 Förslag till vidare forskning

Då vi genomfört denna undersökning och skrivit denna uppsats har vi kommit fram till att det finns mycket lite undersökningar av valt ämne. Därför tror vi att bra förslag till vidare forskning skulle vara att fördjupa sig ytterligare inom de olika faktorerna och kanske till och med operationalisera dem på ett annorlunda sätt för att lyfta fram andra vinklingar som exempelvis kan förstärka sambanden som vi har funnit.

Ytterligare förslag på vidare forskning skulle kunna vara att undersöka huruvida sänkningen av kapitalkravet för aktiebolag påverkat beslutet om bolagsform i den riktning vi anser. Att undersöka andra förändringars effekt på beslutet av bolagsform anser vi också kunna vara en intressant fortsättning.

Vi hoppas att vi har öppnat dörrarna för fortsatt intresse för detta intressanta ämne som till en början kan låta banalt, men som överraskande nog fått oss att inse fenomen vi tidigare inte kunde ana.

8 Källförteckning

ABL Aktiebolagslagen (2005:551)

Agell, A., och Malmström, Å. (2007). *Civilrätt*. Upplaga 20:2. Malmö: Liber.

Andersson, J. (2009). Kombinator – att arbeta på två ställen. *SCB*, Nr 1, pp. 5.

Barsky, R., Juster, F., Kimball, M., och Shapiro, M. (1997). Preference parameters and behavioral heterogeneity: An experimental approach in the health and retirement study. *The Quarterly Journal of Economics*, Vol. 111, pp. 537-579.

BFL Bokföringslagen (1999:1078)

BL Lag (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag

Blais, R.A., och Toulouse, J.M. (1990). National, regional or world patterns of entrepreneurial motivation? An empirical study of 2,278 entrepreneurs and 1,733 non-entrepreneurs in fourteen countries on four continents. *Journal of Small Business Entrepreneurship*, Vol.7, pp. 3–20.

Blanchflower, D.G., och Oswald, A.J. (1991). Does Access to Capital Help Make an Entrepreneur?. NBER Working Paper No. 3252, revised version, December.

Blau, D. (1987). A Time-series Analysis of Self-employment in the United States. *Journal of Political Economy*, Vol. 95, pp. 445-467.

Bolagsverket A. [www]. Tillgänglig från:

<http://www.bolagsverket.se/om_bolagsverket/statistik/>. Åtkomstdatum: 2011-01-21.

Bolagsverket B. [www]. Tillgänglig från:

<http://www.bolagsverket.se/foretag/enskild_naringsidkare/starta_som_enskild/revisor/>.

Åtkomstdatum: 2011-03-02.

Bolagsverket C. [www]. Tillgänglig från:

<<http://www.bolagsverket.se/foretag/handelsbolag/starta/revisor/>>. Åtkomstdatum: 2011-03-02.

Bolagsverket D. [www]. Tillgänglig från:

<<http://poit.bolagsverket.se/poit/PublikPoiIn.do>>. Åtkomstdatum: 2011-03-09.

Broberg, A., och Svensson U. (2010). *Byte från enskild firma till aktiebolag – en praktisk handbok*. Upplaga 1. Vällingby: Björn Lundén Information AB.

Bruce, D. (2000). Effects of the United States tax system on transitions into self-employment. *Labour Econ*, Vol. 7(5), pp. 545–574.

Bruce, D. (2002). Taxes and entrepreneurial endurance: evidence from the self-employed. *Natl Tax J*, Vol. 55(1), pp. 5–24.

Bryman, A. (1997). *Kvantitet och kvalitet i samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.

Bryman, A., och Bell, E. (2005). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Upplaga: 1:1. Slovenien: Liber AB.

Caliendo, M., Fossen, F.M., och Kritikos, A.S. (2007). Risk attitudes of nascent entrepreneurs – new evidence from an experimentally validated survey. *Small Business Economics*, Vol. 32, pp. 153-167.

Carroll, R.G., och Mosakowski, E. (1987). The Career Dynamics of Self-Employment. *Administrative Science Quarterly*, Vol. 32, pp. 570-589.

Carter, N.M., Gartner, W.B, Shaver, K.G., och Gatewood, E.J. (2001). The career reasons of nascent entrepreneurs. *Journal of Business Venturing*, Vol. 18, pp. 13-39.

Clercq, D.D., och Arenius, P. (2006). The Role of Knowledge in Business Start-up Activity. *International Small Business Journal*, Vol. 24, pp. 339-358.

Collin, S.-O., Tagesson, T., Andersson, A., Cato, J., och Hansson, K. (2009). Explaining the Choice of Accounting Standards in Municipal Corporations. *Critical Perspectives on Accounting*, Vol. 20, Nr. 2, pp. 141 – 174.

Cormier, D., Magnan, M., och Van Velthoven, B. (2004). Environmental Disclosure Quality in Large German Companies: Economic Incentives, Public Pressure or Institutional Conditions? *European Accounting Review*, Vol. 14, Nr. 1, pp. 3-39.

Cramer, J., Hartog, J., Jonker, N., och Van Praag, C. (2002). Low risk aversion encourages the choice for entrepreneurship: An empirical test of a truism. *Journal of Economic Behavior and Organization*, Vol. 48, pp. 29-36.

Danielsson, C. (2010). Sänkt kapitalkrav för privata aktiebolag. *Balans*, Nr. 4.

Eklund, S., Vejsiu, A. (2008). Incentives to self-employment decision in Sweden: a gender perspective. *The Ministry of Enterprise, Energy and Communications*, pp. 1-31

Djurfeldt, B., och Barmark, M. (2009). *Statistisk verktyglåda – multivariat analys*. Upplaga: 1:1. Poland: Studentlitteratur AB.

Djurfeldt, G., Larsson, R., och Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk verktyglåda – samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. Upplaga: 2:1. Poland: Studentlitteratur AB.

Fischer, G.W, Morgan, M., Fischhoff, B., Nair, I., och Lave, L.B. (1991). What Risks Are People Concerned About? *Risk Anal.* 11, pp. 303-314.

Fossen, F.M., och Steiner, V. (2008). Income taxes and entrepreneurial choice: empirical evidence from two German natural experiments. *Empir Econ*, Vol 36, pp. 487-513.

Gentry, W.M., och Hubbard, R.G. (2000). Tax Policy and Entrepreneurial Entry. *The American Economic Review*, Vol. 90, pp. 283-287.

Gustafson, P.E. (1998). Gender Differences in Risk Perception: Theoretical and Methodological Perspectives. *Risk Analysis*, Vol. 18, pp. 805-811.

Hemström, C. (2010). *Bolagens rättsliga ställning*. Upplaga 9:1. Norstedts Juridik AB.

Holtz-Eakin, D., Joulfaian, D., och Rosen, S.H. (1994). Entrepreneurial decisions and liquidity constraints. *Rand Journal of Economics*, Vol. 25, pp. 334-347.

HRL Handelsregisterlagen (1974:157)

Hvide, H.K., och Møen, J. (2010). Lean and Hungry or Fat and Content? Entrepreneurs' Wealth and Start-Up Performance. *Management Science*, Vol. 56, pp. 1242-1258.

IL Inkomstskattelag (1999:1229)

Jacobsen, I.D. (2010). *Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*. Upplaga 1:9. Lund: Studentlitteratur AB.

Jakobsen, L., och Karlsson, Ch.J. (1996^a). Vardagsuppfattningar inom riskområdet. *Risk och hot i den svenska vardagen: Allt från Tjernobyl till skuren sås*, pp. 9-15.

Jakobsen, L., och Karlsson, Ch.J. (1996^b). Livsformer och riskområdet. *Risk och hot i den svenska vardagen: Allt från Tjernobyl till skuren sås*, pp. 16-28.

Kihlstrom, R., och Laffont, J. (1979). A general equilibrium theory of firm formation based on risk aversion. *Journal of Political Economy*, Vol. 87, pp. 719-748.

Konkurslagen (1987:672)

Körner, S., och Wahlgren, L. (2006). *Statistisk dataanalys*. Upplaga: 4. Lund: Studentlitteratur AB.

Lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Lag (2004:46) om investeringsfonder

Landström, H., och Löwegran, M. (2009). *Entreprenörskap och företagsetablering*. Upplaga: 1:1. Ungern: Studentlitteratur AB.

Lekvall, P., och Wahlbin, C. (2009). *Information för marknadsföringsbeslut*. Upplaga 4. Göteborg: IHM Publishing.

Lennartsson, R. (2010). Revisionsplikten – kom, sågs, slopades. *Balans*, Nr. 5.

Lentz, B.F., och Laband, D.N. (1990). Entrepreneurial success and occupational inheritance among proprietors. *Canadian Journal of Economics*, Vol. 23, pp. 563-579.

Lindh, T., och Ohlsson, H. (1996). Self-employment and windfall gains: evidence from the Swedish lottery. *The Economic Journal*, Vol. 106, pp. 1515-1526.

Ljunggren, E., och Kolvereid, L. (1996). New business formation: does gender make a difference?. *Women In Management Review*, Vol. 11, pp. 3-12.

Lodin, S.O., Lindencrona, G., Melz, P., och Silfverberg, C. (2009). *Inkomstskatt – en läro- och handbok i skatterätt*. Upplaga: 12. Danmark: Studentlitteratur AB.

Lundén, B. (2009). *Aktiebolag*. Upplaga: 17. Vällingby: Björn Lundén Information AB.

Lundgren, F. (2009). Företagande – något för kvinnor. *Välfärd*, Nr. 3, pp. 18-19.

Melin, S. (2007). *Juridiska begrepp för ekonomer*. Malmö: Thomson fakta.

Moore, R. (1983). Self-employment and the Incidence of the Payroll Tax. *National Tax Journal*, Vol. 36, pp. 491-501.

Moore, K. (2004). The effects of the 1986 and 1993 tax reforms on self-employment. Board of Governors of the Federal Reserve System (US), Finance and Economics Discussion Series Working Paper 2004–05.

Nationalencyklopedin A. [www].

Tillgänglig från: <www.ne.se>. Sökord: riskaversion. Åtkomstdatum: 2011-03-02

Nial, H., och Hemström, C. (2008). *Om handelsbolag och enkla bolag*. Upplaga 4:1. Norstedts Juridik AB.

Parker, S.C. (1996). A time series model of self-employment under uncertainty. *Economica* Vol. 63(241), pp. 459–475.

Parker, S.C. (2003). Does tax evasion affect occupational choice. *Oxf Bull Econ Stat*, Vol. 63, pp. 379–394.

Ramberg, U. (1997). *Utformning och användning av kommunala verksamhetsmått*. Kristianstad: Kristianstads Boktryckeri AB.

Ratsit. [www]. Tillgänglig från: <www.ratsit.se>. Åtkomstdatum: 2011-04-02.

Rees, H., och Shah, A. (1986). An empirical analysis of self-employment in the U.K. *Journal of Applied Econometrics*, Vol. 1, pp. 95-108.

Revisionslagen (1999:1079)

Robinson, B.P., Sexton, A.E. (1994). The effect of education and experience on self-employment success. *Journal of Business Venturing* 9, pp. 141-156.

Rosen, H., och Willen, P. (2002). Risk, return and self-employment. Discussion paper, University of Princeton.

Saunders, M., Lewis, P., och Thornhill, A. (2007). *Research Methods for Business Students*. London: Pearson Education.

SCB. (2010). Nyföretagandet i Sverige 2009. *Statistik 2010:07*.

SCB^B. Befolkningen 1990-2009, 25-64 år, fördelad efter utbildningsnivå och kön. [www]. Tillgänglig från: <http://www.scb.se/Pages/ProductTables___9575.aspx>. Åtkomstdatum: 2011-02-23.

Scheinberg, S., och MacMillan, I.C. (1988). An 11 Country Study of Motivations to Start a Business. *Frontiers of Entrepreneurship Research 1988*. Wellesley, MA.: Babson College.

Schuetze, H.J. (2000). Taxes, economic conditions and recent trends in male self-employment: a Canada-US comparison. *Labour Econ*, Vol. 7(5), pp. 507–544.

Shane, S., Kolvereid, L., och Westhead, A. (1991). An exploratory examination of the reasons leading to new firm formation across country and gender. *Journal of Business Venturing*, Vol. 6, pp. 431-446.

Simon, M., Houghton, S.M., och Aquino, K. (1999). Cognitive biases, risk perception, and venture formation: how individuals decide to start companies. *Journal of Business Venturing*, Vol. 15, pp. 113-134.

Skog, R. (2009). *Rohdes Aktiebolagsrätt*. Upplaga 22:1. Solna: Norstedts Juridik.

Smiciklas, M. (2006). *Associationsrättens grunder*. Upplaga 3. Danmark: Studentlitteratur.

Socialavgiftslag (2000:980)

Svernlöv, C., och Larsson Dozet, T. (2008). Förslag om sänkt aktiekapital. *Ny Juridik*, Nr 4.

Svernlöv, C., och Larsson Dozet, T. (2009). Flera förenklingar för företagen. *Balans*, Nr. 5.

Wagner, J., och Sternberg, R. (2004). Start-Up activities, individual characteristics, and the regional milieu: Lessons from entrepreneurship support policies from German micro data. *The Annals Of Regional Science*, Vol. 38, pp. 219-240.

9 Bilagor

9.1 Bilaga 1: Enkät

Vad är det egentligen som påverkar att man vid företagsstart väljer aktiebolag istället för handelsbolag eller enskild firma?

Under 2010 valde du att starta ett nytt företag och därför har du härmed blivit utvald att delta i vår undersökning om vad som påverkar valet av företagsform. I beslutet att starta företag valde du en företagsform och vi är intresserade av varför valet föll på just den formen. Genom denna enkät hoppas vi få ökad klarhet i vad som påverkade just dig i ditt beslut.

Undersökningen är en del i den examensuppsats som vi skriver på Lunds Universitet och görs inom ämnet företagsekonomi. Resultaten av enkäterna kommer sammanställas och redovisas i vår uppsats.

Det betyder mycket för vår uppsats att vi får in så många svar som möjligt. Vi vill därför tacka för att du ställer upp och svarar på denna enkät som **tar max 5 minuter**.

Alla dina svar förblir anonyma genom att de i behandlingsprocessen avidentifieras. På detta sätt kommer det inte gå att spåra vem det är som har svarat vad.

Då uppsatsen är klar kommer den att kunna återfinnas på Lunds Universitets hemsida för den nyfikne.

Vänliga Hälsningar

Anna Lundin och Andréa Åkesson

Handledare: Torbjörn Tagesson, Lunds Universitet

1. Är du man eller kvinna?

Man

Kvinna

2. Hur gammal är du? _____

3. Vad var din tidigare sysselsättning innan du startade företaget du driver idag?

Jag drev ett annat företag

Jag arbetade i ett företag inom familjen

Jag arbetade i ett mindre företag där kontakten med ägaren var stor

Jag arbetade inom kommunalverksamhet

Jag arbetade i ett större företag

Jag var arbetslös

Jag studerade

Annat: _____

4. Vilken är din högsta utbildningsnivå?

Högstadietutbildning

Gymnasial utbildning

Eftergymnasialutbildning 3 år eller kortare

Eftergymnasialutbildning längre än 3 år

Forskarutbildning

5. Om eftergymnasialutbildning: Inom vilket område har du studerat?

Juridik

Ekonomi

Teknik

Annat: _____

6. Driver eller har någon förälder till dig drivit företag?

- Ja
- Nej
- Vet ej

7. Om någon förälder driver/har drivit ett företag vilken bolagsform drevs detta/de bolag/bolagen i?

- Handelsbolag
- Aktiebolag
- Enskild firma
- Annan form
- Vet ej

8. Har du, förutom detta företag, någon annan inkomstkälla?

- Ja, genom anställning
- Ja, genom annat eget företag
- Nej

9. Har du tidigare haft någon sysselsättning som påverkat din syn på att driva företag?

- Jag har varit VD
- Jag har varit personalansvarig
- Jag har varit aktiv i en bostadsrättsförening
- Jag har varit medlem i en styrelse
- Jag har varit aktiv i studentverksamheter
- Jag har varit aktiv i andra verksamheter och föreningar
- Jag har ägt och drivit andra egna företag
- Annat: _____

10. När du bildade ditt bolag, hur stort skulle du uppskatta att kapitalbehovet var?

(Avrunda till närmaste alternativ)

- 0 kronor
- 20 000 kronor
- 50 000 kronor
- 100 000 kronor
- 200 000 kronor
- 500 000 kronor
- Mer än 500 000 kronor
- Kommer inte ihåg

11. Hur mycket krävdes i eget kapital då du startade företaget? Avrunda gärna.

12. Hur fick du reda på hur du skulle gå tillväga för att starta ditt företag?

- Egen kunskap
- Hjälp av en revisor
- Hjälp av andra aktörer inom området, t.ex. Alumni, Bolagsverket et
cetera
- Hjälp av en anhörig eller vän
- Annat: _____

13. Vilken bransch verkar ditt företag i?

- Jordbruk, skogsbruk och fiske
- Utvinning av mineral
- Tillverkning
- Försörjning av el, värme och gas
- Byggverksamhet
- Handel
- Transport och magasinering
- Hotell- och restaurangverksamhet
- Information och kommunikation
- Finans- och försäkringsverksamhet
- Fastighetsverksamhet
- Verksamhet inom juridik eller ekonomi
- Uthyrning, fastighetservice
- Offentlig förvaltning och försvar
- Utbildning
- Vård och omsorg
- Kultur, nöje och fritid
- Annan serviceverksamhet
- Förvärvsarbete i hushåll
- Verksamhet vid internationella organisationer

14. Hur många var ni som startade företaget?

- Jag startade företaget själv
- Jag och en annan person startade företaget tillsammans
- Jag och flera andra personer startade företaget tillsammans
- Jag och ett annat bolag startade företaget
- Mitt andra bolag startade företaget
- Det var flera bolag som tillsammans startade företaget
- Annat: _____

15. Om ni var flera som startade bolaget tillsammans, hur såg er relation ut?

- Vi var gifta
- Vi var sambo
- Vi var syskon
- Vi var bra vänner
- Vi var tidigare arbetskamrater
- Vi var gamla bekanta
- Annat: _____

16. Hur stor andel ägde du av bolaget när det startades? Avrunda till närmaste alternativ.

- 100%
- 50%
- 33%
- 25%
- Vet inte

9.2 Bilaga 2: Intervjumanus

Varför väljer man en bolagsform framför de andra?

Först och främst vill vi *tacka* för att du ställer upp på den här intervjun.

Syftet med vår undersökning är att ta reda på vad det är som påverkar att en individ väljer en bolagsform framför de andra. Undersökningen är en del i den examensuppsats som vi skriver på Lunds Universitet och görs inom ämnet företagsekonomi. Uppsatsen gör vi under vår sista termin på Civilekonomprogrammet och är alltså det sista ledet i vår utbildning.

Genom denna intervju hoppas vi få ökad klarhet i vad som påverkade just dig då du beslutade att välja aktiebolag/handelsbolag/enskild firma. Du har valts ut att delta eftersom du idag bedriver ett företag och därför är intressant för vår studie.

Vi kommer börja med lite frågor som hör till ämnet och avslutar med lite allmänna frågor. Totalt är det X frågor och vi beräknar att det tar cirka X minuter att gå igenom alla.

Om du vill kan du förbli *anonym* i vår uppsats och självklart kan du få läsa igenom uppsatsen och godkänna materialet om dig innan den publiceras.

Till intervjuaren:

Viktigt: Ange aldrig vilket temaområde det gäller. Respondenten skall inte veta i förväg vad det är vi är ute efter även om detta kanske kan gissas i vissa situationer.

Om du får förklara en fråga, markera detta på något sätt så att vi vet om vi behöver utveckla frågan i enkäterna. Vid ytterliga problem i frågeställningar, anteckna detta så att vi inte glömmer det!

RISK - Vi vill se om det finns skillnader i riskattityd hos dem som väljer den ena bolagsformen framför den andra. Att mäta: Riskattityden hos respondenten genom genus och tidigare sysselsättning.

1. Jag är

- Man
- Kvinna

2. Har du, innan du startade de företag du driver idag, varit sysselsatt inom något annat företag eller organisation? (Öppen fråga)

Möjliga alternativ: Tidigare drivit eget företag; Arbetat inom familjeföretaget; Arbetat i ett mindre företag där kontakten med ägaren varit stor et cetera; Varit aktiv i bostadsrättsförening; Arbetat inom kommunal verksamhet; Arbetat inom ett större företag; Studerat; Varit arbetslös.

UTBILDNING - Vi vill mäta huruvida utbildningsnivån påverkar att man väljer den ena bolagsformen framför någon av de andra. Detta mäter vi genom vilken utbildningsnivå entreprenören innehar och inriktningen på denna utbildning.

3. Vilken är din högsta utbildningsnivå?

- Högstadietutbildning
- Gymnasial utbildning
- Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år
- Eftergymnasial utbildning längre än 3 år
- Forskarutbildning

4. Om eftergymnasialutbildning: Inom vilket område har du studerat? (Öppen fråga)

5. Tycker du att din utbildning hjälpte dig i ditt beslut om val av företagsform? (Öppen fråga)

Uppföljningsfråga: På vilket sätt hjälpte utbildningen dig? Om respondenten känner att utbildningen inte hjälpte, utveckla svaret, på vilket sätt hjälpte det inte? Varför känner du så?

TRADITION - Vi vill mäta respondentens bakgrund vad gäller familjesituation och huruvida man blivit utsatt för företagande tidigare i livet. Detta har vi valt att mäta genom att studera entreprenörens familjebakgrund och då främst föräldrarnas engagemang i eventuella företag

6. Driver eller har någon förälder till dig drivit företag?

- Ja
- Nej
- Vet ej

7. Om någon förälder driver/har drivit ett företag vilken bolagsform drevs detta/de bolag/bolagen i?

- Handelsbolag
- Aktiebolag
- Enskild firma
- Annat
- Vet ej

8. Om ja på nr.6: Var du delaktig i företagandet då du var yngre? (Ja/Nej)

Tillåten förklaring: Med detta menar vi om man fick följa med sina föräldrar på företaget eller om man till exempel hemma hörde mycket om hur företaget fungerade

ERFARENHET - Vi vill här mäta huruvida respondenten tidigare varit utsatt för situationer som kan leda till viktig erfarenhet som inte kommer genom familjetraditionerna.

9. Har du, förutom detta företag, någon annan inkomstkälla?

- Ja, genom anställning
- Ja, genom annat eget företag
- Nej

10. Har du tidigare haft någon position som har påverkar hur du ser på de olika bolagsformerna? (Öppen fråga för att ta fram svar i enkäten: VD/Personalansvarig/ etc.)

11. Hur fick du reda på hur du skulle gå tillväga för att starta ditt företag? (Öppen fråga för att hitta bra svarsalternativ)

SKATT - Här vill vi dels mäta medvetenheten om beskattningen i de olika bolagsformerna, men också om skillnaderna beaktats vid beslut.

12. Vilken procentsats betalar du i skatt idag på de pengar du sedan kan handla mat för? (Öppen fråga)

Viktigt: Anteckna vad respondenten verkligen säger och försöka få med resonemanget och inte bara ett svar.

Möjlighet till förklaring: Vad vi menar är att du ska uppskatta hur mycket skatt du har betalat på de pengar som du kan spendera privat idag. Det finns inga rätt eller fel svar utan ett resonemang räcker. (Resonemanget ser vi som viktigt i intervjuerna, dessa resonemang är viktiga för svarsalternativen i enkäterna)

13. Gör du något för att förändra skatten som du slutligen får betala? (Öppen fråga)

Bakgrund: Här vill vi försöka få reda på om respondenten är intresserad av vad skatten blir och om man gör något aktivt för att ändra den anser vi detta tyder på att man har skatten som en parameter när man tar olika beslut i sitt bolag.

Viktigt: Fånga även här resonemanget så bra som möjligt då resonemanget är mer viktigt än ja eller nej.

Uppföljningsfråga: Om bara ja eller nej, be respondenten utveckla och förklara resonemanget bakom.

KAPITAL - Här vill vi veta om kapitalkraven i aktiebolag påverkar beslutet eller om denna kapitalbegränsning är oviktig. Vi vill även mäta medvetenheten av kapitalkraven.

14. När du bildade ditt bolag, hur stort skulle du uppskatta att kapitalbehovet var? (Öppen fråga i intervjuerna)

Möjlighet till förklaring: Vad vi menar är hur mycket pengar du skulle uppskatta krävdes för att starta ditt bolag. Pengarna som krävdes kan ha gått till inventarier, startkostnader et cetera.

15. Hur mycket krävde lagen att du satte in i ditt bolag då du startade detta? (Öppen fråga)

Bakgrund: Här vill vi mäta medvetenheten och genom att respondenten får svara på detta hoppas vi kunna fastställa om respondenten överhuvudtaget tänkte på kapitalkravet. I handelbolag och enskild firma finns inga begränsningar, men om respondenten vet detta kan det ha påverkar varför man inte valde aktiebolag.

16. Tycker du att kapitalkrav är ett hinder för att fritt välja bolagsform? (Ja/Nej)

ÄGARSTRUKTUR - Här vill vi mäta hur ägarstrukturen såg ut.

17. Hur många var ni som ägde företaget då det startades? (Öppen fråga)

18. Hur såg relationen ut mellan er? (Öppen fråga)

Möjlighet till förklaring: Exempel på en relation skulle kunna vara gifta, sambo, syskon, bästa vänner, tidigare arbetskollegor et cetera.

19. Hur stor andel av bolaget ägde du då det startades?

BRANSCH – Här vill vi veta vilken bransch företaget tillhör.

20. Vilken bransch är ditt företag verksam i?

Möjlighet till förklaring: Utgå från branschkoderna ”SNI 2007” för att kategorisera.

ÖVRIGT

21. Finns det något som du vet idag som skulle ha förändrat det val av bolagsform som du gjorde? (Öppen fråga i både intervjuerna och enkäterna)

9.3 Bilaga 3: Artikel

Vad påverkar individens val av företagsform?

År 2010 registrerades totalt 67 303 nya företag hos Bolagsverket. Bakom varje sådan registrering finns ett beslut som fattats av en individ som har valt en specifik bolagsform och därmed valt bort andra bolagsformer som den personen inte anser passar för företaget. Vad är det egentligen för faktorer som påverkar entreprenören i sitt beslutsfattande om vilken bolagsform han eller hon ska välja?

I Sverige är de tre vanligaste bolagsformerna handelsbolag, aktiebolag och enskild firma. Dessa bolagsformer skiljer sig väsentligt åt. Aktiebolag är den bolagsform som kan uppfattas som mest komplicerad. För privata aktiebolag finns det exempelvis ett kapitalkrav på 50 000 kr. Hur många individer som kan starta företaget varierar mellan bolagsformerna. Endast en person kan starta enskild firma medan det krävs två personer om man istället väljer handelsbolag. Ytterligare en skillnad är hur inkomster i de olika bolagsformerna beskattas. Slutligen är en central skillnad att det personliga ansvaret är beroende av vilken bolagsform man väljer att starta. Aktiebolag har ett begränsat personligt ansvar då ägaren i normala fall inte personligen kan bli ansvarig för bolagets skulder.

I denna genomförda undersökning har vi hittat sex faktorer som påverkar individen då denna ska välja bolagsform. Underlaget för undersökningen baseras på svar från 179 individer som alla har startat företag under år 2010. De sex faktorerna som framkommit påverkar är; riskbenägenhet, utbildningsnivå och erfarenhet hos individen samt skatteeffekt, kapitalbehov vid start samt ägarstruktur i företaget. Något som däremot inte påverkar är om individen har eller har haft föräldrar som bedrivit företag och vilken bransch företaget bedrivs i.

I undersökningen har en gemensam nämnare för samtliga påverkande faktorer funnits. Till exempel framkom i undersökningen att kvinnor föredrar att starta aktiebolag och män enskild firma eller handelsbolag. Detta kan bero på att män är mer riskbenägna än kvinnor. På grund av de legala förutsättningarna är det personliga ansvaret lägre i aktiebolag och det blir då naturligt att kvinnor väljer den mer trygga företagsformen. Författarna menar också att det är de legala förutsättningarna som ger upphov även till att de andra faktorerna påverkar valet. Högre utbildningsnivå och erfarenhet hos

individen gör att denna väljer den mer reglerade och komplicerade bolagsformen aktiebolag. Resterade faktorer kan även de förklaras på ett liknande sätt.

Slutsatsen av undersökningen är att individens val i grunden baseras på både individbaserade samt företagsbaserade aspekter. Effekten av dessa båda aspekter grundar sig i de legala regleringarna som

finns i Sverige och en förändring av dessa anser författarna skulle leda till att individen som ska starta företag påverkas i sitt val.

För vidare information kan magisteruppsatsen skriven av Andréa Åkesson och Anna Lundin hämtas på www.uppsatser.se.